

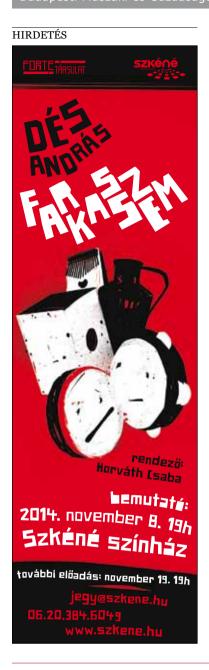
Beke Tamás hangmérnök több mint tíz éve foglalkozik zörejezéssel, azaz szinkronizálja a történések hangját. A segítségével betekinthettünk filmes utómunkák világába. Cikkünk a 14. oldalon

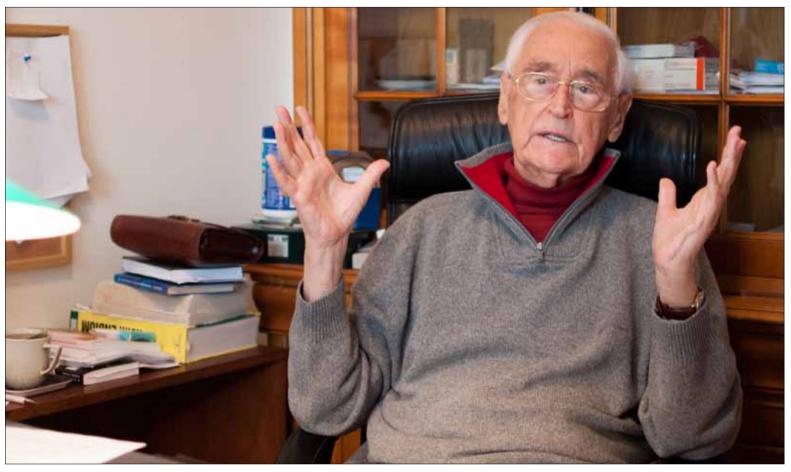

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

XII. évf. 13. szám • 2014. november 10.

Egyetemi Hallgatói Képviselet lapja

Nem éri meg a mértéktelen bulizás

Dr. Czeizel Endre orvos-genetikus egész életében azon fáradozott, hogy felhívja a fiatalok figyelmét szervezetük véges tűrőképességére. Nem járnak jól a bulizók, főleg a férfiak, nekik ugyanis hosszú távú következményként akár testi elváltozást is okozhatnak az átmulatott éjszakák. Az ineterjúból az is kiderül, hogy mennyit ér fejlesztés nélkül a génjeinkben rejlő, örökölt tehetség.

Cikkünk a 7. oldalon

Támpontnál a hallgatói szolgáltatások

A Támpont lett a felelős a diákoknak nyújtott szolgáltatásokért, köztük a pályaválasztási és karrier-tanácsadásért, ahol új hallgatói igények merültek fel. A részletekről Süveges Péter, a Diákközpont szakmai igazgatóhelyettese adott interjút a Műhelynek.

Cikkünk a 4. oldalon

Szívvel-lélekkel TDK-zni

Hónapokat foglalkozni egy témával, ami tényleg érdekel, könyveket bújni, még akkor is, ha másnap nincs ZH, majd pontot tenni a dolgozat végére, és izgatottan várni a napot, amikor mindenki

beszámolhat kutatási eredményeiről. Az egyes őszi szemeszterekben csaknem 800 műegyetemista választja ezt a kifizetődő életformát.

Cikkünk a 13. oldalon

Kedvezmények a zsebedben

Sokan nem is sejtik, mennyi lehetőséget rejt a pénztárcájuk. Pedig jó tudni, hogy a diákigazolvány nemcsak a tanórákon és a szemináriumokon való részvételre jogosít fel, hanem számos programra és rendezvényre biztosít kedvezményt, nem beszélve arról, hogy az utazást és a pénzkezelést is alacsonyabb költségekkel úszhatod meg. Cikkünkben tematikusan összeszedtük, hogy melyek azok a területek, amelyeken kedvezményeket igényelhetsz az igazolványod segítségével. Érdemes élni a lehetőségekkel, ugyanis több ezer forint a tét!

Cikkünk a 12. oldalon

HIRDETÉS

miszisz.hu

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K ép. 1. em. 77. Telefon.: +36 1 463 1237 Mobil: +36 20 250 0096 E-mail: melo@miszisz.hu facebook.com/miszisz

keress bátran!

Támpontnál a hallgatói szolgáltatások

A Támpont lett a felelős a diákoknak nyújtott szolgáltatásokért, köztük a pályaválasztási és karrier-tanácsadásért, ahol új hallgatói igények merültek fel. A részletekről Süveges Péter, a Diákközpont szakmai igazgatóhelyettese adott interjút a Műhelynek.

Áprilisban fejeződött be az Egyetemi Hallgatói Képviselet kezdeményezésére a Diákközpont szervezeti átalakításának első üteme, amelynek eredményeként a Támpont vette át az összes hallgatóknak nyújtott szolgáltatást; a Karrier Iroda korábbi formája megszűnt. "A korábbi Karrier Irodában dolgozó munkatársak az állásbörzékkel összefüggő marketing tevékenységet és vállalati kapcsolattartást viszik tovább, a felkészítő napok és tréningek szervezése, a karrier-szolgáltatások átkerültek a megemelt létszámmal működő Támponthoz. Ezzel az intézkedéssel egy rendszerezett, átlátható struktúrába tereltük a hallgatói szolgáltatások működését" – indokolta a változás hátterét Süveges Péter. Hozzátette, hogy az új felállásban megújulnak a Támpont nyújtotta szolgáltatások is. Hallgatói oldalról érkezett igény, hogy az egyetem ne csak az aktív diákoknak kínáljon karriertanácsadást, hanem a már végzett hallgatóknak is. "Az újfajta igényt a bolognai rendszer kétszintű képzése hívta életre. Vannak ugyanis olyan hallgatók, akik az alapképzés után profilt szeretné-

lehet érdeklődni a munkatársaknál" – részletezte az újfajta hallgatói igényekről a szakmai igazgatóhelvettes.

A jövőbeli tervek között szerepel az is, hogy az eddig dömpingszerűen, főként az állásbörzék idejéhez igazított képzéseket, tréningeket a tanév során egyenletesebben elosztva szervezze meg a Támpont. "A célunk az, hogy minél több hallgatót bevonjunk azokba a képzésekbe, tréningekbe, amelyek a munkaerő-piacon való elhelyezamely a szakmai igazgató szerint egyre népszerűbb szolgáltatás a diákok körében. "Nemcsak az érettségi és a felvételi előtt álló középiskolásoknak okoz fejtörést, hogy hol tanuljanak tovább. Vannak olyan hallgatók is, akik nem találják meg a számításaikat azon a szakon, amelyre járnak, nem erre számítottak a felvételikor. Ezek a diákok nem szeretnék eldobni a már megszerzett ismereteiket és kreditjeiket. Ezért abban próbálunk nekik segíteni, hogy milyen képzés

iránt érdeklődőket várja. A legnagyobb ilyen rendezvény az országos Educatio Kiállítás, amelyen minden magyar felsőoktatási intézmény képviselteti magát. A BME saját szervezésű rendezvénye a műegyetemi nyílt nap, amelyen minden kar, valamint a hallgatói képviseletek is bemutatkoznak. "Körülbelül 6500 látogatót, zömében érettségi előtt álló fiatalokat fogadunk a nyílt napon. Egyre több azonban az olyan érdeklődő is, akik már elvégeztek valamilyen alapszakot, és a Műegyetem, mint további potenciális képzési intézmény iránt érdeklődnek" - fűzte hozzá Támpont munkatársa, majd rávilágított arra, hogy a BME-nek a hírneve ellenére is szüksége van a reklámra. "A felsőoktatási férőhelyek csökkenése, valamint konkurens intézmények képzései miatt bizonyos műegyetemi szakokon egyre kevesebb a túljelentkező. Vannak persze olyan képzések, például a villamosmérnöki vagy a mérnök-informatikus szakok, ahol országos szinten nagyobb a kereslet, mint a kínálat. Ez azt jelenti, hogy kevesebb szakembert képezünk ki a magyar felsőoktatásban, mint amennyire a hazai munkaerő-piacnak szüksége lenne. De nem ez a tipikus. Vannak olyan mérnöki szakok, amelyek esetében a Műegyetem az abszolút listavezető, viszont vannak olvan képzéseink is, mint például a közgazdász vagy a kommunikációs szakok, amelyeknél nagy budapesti és vidéki egyetemekkel, főiskolákkal versenyzünk. Szükség van arra, hogy a BME név, az itt folyó szakmai munka minél több fórumon rögzüljön a fejekben" osztotta meg a műegyetemi képzé-

sek népszerűségéről Süveges Péter.

A mérnöki szakma a szemléltetés

szempontjából egy hálás hivatás: a

nyílt napokon a karra, tanszékekre jellemző gépekkel, eszközökkel szemléltetik a kiállítók, hogy az ott tanultak hogyan jelennek meg a gyakorlatban. "Nehezebb dolga van a közgazdasági és kommunikációs képzéseket bemutató GTK-nak, amely inkább nyitott és interaktív egyetemi előadásokkal vonzza magához az érdeklődő-

1111 Budapest, Műegyetem rakpart 7-9., R épület, földszint Tel: +36-1-463-3838

> Ügyfélszolgálati idő: hétfő 9:30-15:15 kedd 9:30-15:15 szerda 9:30-15:15 csütörtök 9:30-15:15 péntek 9:30-14:00 Ebédidő minden nap: 12:00-13:00 között.

honlap: http://www.tampont.bme.hu/ e-mail: tampont@sc.bme.hu

A Támpontban elérhető szolgáltatások: tanulmányi tanácsadás, felvételi tanácsadás, karrier-tanácsadás, fogyatékkal élő hallgatók segítése, külföldi ösztöndíjjakkal kapcsolatos tanácsadás. pszichológiai tanácsadás.

ket" - tudtuk meg az igazgatóhelyettestől, aki szerint a szakmai képzéseken túl fontos szerepe van az egyetemi közélet bemutatásának is. "A hallgatók második otthonukként tekintenek az Műegyetemre, fontos, hogy jól érezzék magukat akkor is, amikor nem tanulnak. A BME-nek ezt az arcát is bemutatjuk a nyílt napon, amely idén november 21-én lesz" – zárta gondolatait

KISS ZITA

nek váltani a mesterképzésben. E mellett egyre tipikusabb az olyan diák is, aki az alapszak elvégzése után elhelyezkedik a munkaerőpiacon, és egy-két éves szakmai munkatapasztalattal maga mögött dönt úgy, hogy mesterképzésben tovább folytatja a tanulmányait. A Támpont ezeknek a leendő hallgatóknak és érdeklődőknek is segítséget nyújt: az aktuális műegyetemi szakokról és képzési feltételekről

kedést, magabiztosságot segítik. " indokolta a jövőbeli tervek lépéseit Süveges Péter. Hozzátette, hogy elsősorban műegyetemi hallgatóknak nyújtják ezeket a szolgáltatásokat, ám az állásbörzék kapcsán szervezett Felkészítő Napok tipikusan az az időszak, amikor más egyetemek hallgatói is felkeresik a BME-t karrier-tanácsadás címen. A Támpont foglalkozik a hallgatók pályaválasztási tanácsadásával is,

volna megfelelő számukra, amelyben a már meglévő tudást is fel tudják használni" – osztotta meg a Támpont egyik legkomplexebb szolgáltatásáról Süveges Péter.

A szakmai igazgatóhelyettestől megtudtuk, hogy a Támpont a felelős a középiskolásokkal, leendő egyetemistákkal való kapcsolattartásért is. A BME évente két olyan fórumon vesz részt, illetve rendez, amelyre a műegyetemi képzések Süveges Péter.

XII. évfolyam 13. szám

A nyelvvizsga nem elég, biztos nyelvtudás kell

Ma már szinte nem is létezik olyan álláshirdetés, melyben ne szerepelne elvárásként egy vagy több idegen nyelv ismerete. Bizonyítvány nélkül kevés cég hívja be a jelentkezőket, az állásinterjún azonban hamar kiderül, ha valakinek nem alapos, elavult vagy csak "papíron van" nyelvtudása. Megkérdeztünk néhány céget, ők mit tartanak fontosnak: a nyelvvizsgáról szóló bizonyítványt, vagy elég nekik, ha a munkavállaló tudja a gyakorlatban használni az idegen nyelvet.

Magyarországon évről évre csökken a sikeres nyelvvizsgák száma, pedig eddig sem álltunk valami jól az idegennyelv-ismeretek terén az EU többi országához viszonyítva. A diplomát csak nyelvvizsga-bizonyítványnyal rendelkező hallgatók kapják kézhez az egyetem befejeztével, a papír megszerzése azonban még egyáltalán nem garantálja azt, hogy a vizsgázott jól kommunikál az adott nyelven. A nyelvtudás, ha nem használjuk napi szinten, hamar elavul, a munkáltatók jelentős része pedig nem a CV-ben felsorolt nyelveket, hanem a gyakorlatban alkalmazott tudást helyezi előtérbe. Az angol mára megkerülhetetlenné vált, néha már rá sem kérdeznek az állásinterjún, mert olyan egyértelmű, hogy a fiatalok folyékonyan beszélik. Az angol mellett népszerű a német, az orosz, és felkerültek a népszerűségi listára a cseh, szlovák, román és horvát nyelvek is. A cégek elvárásai is nőttek, az álláshirdetések nagyjából felénél német-angol vagy angol és valamilyen helyi nyelv ismerete szerepel. Körbenéztünk a versenyszféra munkaadói közt, és nem találtunk olyat, ami nyelvvizsga-bizonyítványhoz kötötte volna a munkahelyre való bejutást, a szövegekben a leggyakoribb megfogalmazás a társalgási, vagy a kommunikációs, valamint a tárgyalási szintű ismeret. Általában a társalgási szint az erős alapfok-gyenge középfoknak felel meg (az európai szintrendszerben B1, B2), míg a tárgyalási szint az erős középfoktól indul felfelé (C1 körüli).

A Vodafone Magyarország Zrt. részéről Takács Szabolcs, Toborzás-kiválasztásért és Munkáltatói márka építésért felelős Igazgató

2014. november 10.

mondta el lapunknak, hogy a Vodafone, mint az egyik vezető multinacionális vállalat a mobilkommunikáció területén, kiemelt fontosságúnak tartja, hogy munkatársai rendelkezzenek az angol nyelv megfelelő szintű ismeretével, amely természetesen munkakörönként eltérő lehet. Kiválasztási folyamataikban egyértelműen a meglévő tudásra helyezik a hangsúlyt, amelyet interjúhelyzetben kérdésfeltevés vagy feladatmegoldás, prezentáció formájában tesztelnek is. Fontos tehát számukra, hogy a jelentkező tudását teszteljék, a vállalat nem elégszik meg a szerzett bizonyítvánnyal, élesben is kíváncsiak a nyelvismeretre. Sós András, a Randstad Hungary toborzási tanácsadója is hasonlóan látja a helyzetet. Véleménye szerint az aktív, munkavégzésre is alkalmas nyelvtudás megléte élvez előnyt a nyelvvizsga-bizonyítvánnyal szemben a vállalatok többségénél, egyedül a szakmában a legnagyobb presztízzsel rendelkező multinacionális vállalatok szoktak ragaszkodni esetenként a legalább középfokú szinten hitelesített nyelvtudáshoz.

Mint azt a szakemberek is elmondták, a hangsúly sokkal inkább a beszédkészségen és a gördülékeny kommunikáción van, mintsem a szerzett papíron. A tapasztalatok szerint leginkább a telefonos ügyintézéssel gyűlik meg a munkakezdők baja, hiába szereztek sikeres szóbeli bizonyítványt, a vizsgákon teljesen más témák kerülnek elő, és ott nem a hitelesség, hanem a nyelvtani helyesség a döntő. Egyes cégek éppen ezért munkahelyi tanfolyamokon párban szimulálnak ilyen feladatokat, így dolgozóik rutint szereznek a területen. Gyakorolhatják megrendelések leadását, az adatpontosítást és orvosolhatják a beérkező panaszokat az adott idegen nyelven. A nemzetközi cégeknél még nagyobb kihívást jelentenek a kommunikációs helyzetek, hisz olykor az angol csak közvetítő nyelv a partnerek között, meg kell érteni a másik akcentusát, és élesben kell reagálni az elhangzottakra.

A karrier kulcsa vélhetően nem a bizonyítványok halmozása, mégis érdemes megszerezni a tudást igazoló okmányt, ha elérünk egy megfelelő tudásszintet. Egyrészt a vizsgaalkalomra való felkészülés motiváló hatású, a siker pedig erőt és önbizalmat ad a folytatáshoz. Egyes munkahelyeken magasabb fizetést kapnak azok az alkalmazottak, akik hitelesítik nyelvtudásukat, valamint a diplomát is csak azok kapják kézhez, akik bizonyítvánnyal rendelkeznek.

>iKBME Diákközpont Támpont Iroda

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Kérvények

Kérvényeket elektronikusan a Neptun tanulmányi rendszer, Ügyintézés menü, Kérvények menüpont, Leadható kérvények fülön lehet leadni elektronikusan. A leadott kérvények fülön ellenőrizheted le a kérvény állapotát. A kérvények leadásának végső határidejét lásd a kérvény neve mellett.

Díjköteles kérvények

Egyes kérvényeknél a + jel előtti oszlopban egy pénzköteg ikon jelenik meg, ez jelzi, hogy az adott kérvény díjköteles. A kérvény kitöltésével és leadásával automatikusan megtörténik a díjkiírás is. A díjköteles kérvények leadási határideje egyben a befizetési határidő is! Ezért ajánlott, hogy a gyűjtőszámlán mindig legyen fedezet.

Az önköltséges ≠ a költségtérítésessel

A Diákhitel 2-őt csak a 2012. 08.015. után iratkozott, vagyis az állami részösztöndíjas és önköltséges képzésre felvételt nyert hallgatók vehetik fel, költségtérítéses hallgatók nem. Nagyon sok költségtérítéses hallgató adja be igényét a Diákhitel 2-re, holott arra ők nem jogosultak, ezért igényük minden esetben elutasításra kerül. Ezt mindenki vegye figyelembe, és tájékozódjon a Diákhitel Központ honlapján a jogosultak köréről.

Diákigazolvány érvényesítés

A 2013/14/2 félévi matricák 2014. október 31-ig voltak érvényesek. De ha valaki elfelejtette időben érvénye-

De ha valaki elfelejtette időben érvényesíteni a 2014/15/1-es félévre, az még most is megteheti.

A diákigazolvány megrendelést, az ideiglenes igazolványt helyettesítő igazolás átvételét, a diákigazolvány érvényesítést érintő információkat folyamatosan frissíti a KTH a honlapján.

Karrier tanácsadás

Elakadtál a jövőd tervezésében? Írnál önéletrajzot, de szükséged van segítségre? Behívtak állásinterjúra és szeretnél felkészülni? Gyere a Támpontba! Várunk pályaorientációs és életpálya tanácsadással, önéletrajz, motivációs levél tanácsadással, próbainterjúztatással. További információ és jelentkezés: karrier@sc.bme.hu.

Esélyegyenlőség fogyatékossággal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossággal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme. hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában minden nap 9:30-12:00 között, hétfőtől csütörtökig délután 13:00-15:15 között is illetve pénteken 13:00-14:00

Nemzetközi diákigazolvány a BME-n

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszony igazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges. A nemzetközi diákigazolvány ára: 2610 Ft.

Támpont aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Támpont a facebookon is

A Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzétek meg profilunkat, eseményeinket, olvasgassátok az üzenőfalunkat, láikoliatok!

Hallgatói számítógép központ

Minden aktív féléven lévő BME hallgató ingyenesen használhatja az R épület III. és IV. emeletén található Hallgatói Számítógép Központot (röviden a HSZK-t), a regisztráció mindössze pár perc. Bővebb információ a www.hszk. bme.hu weboldalon található.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség hátteréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

DAAD ösztöndíjak Németországba

A Német Felsőoktatási Csereszolgálat (DAAD) a magyar hallgatóknak és diplomásoknak a 2015/2016-os tanévre ismét az ösztöndíjak széles választékát kínálja, a három-négy hetes nyelvi és országismereti nyári egyetemi tanfolyamtól a mester végzettség megszerzésén át egy német felsőoktatási intézményben történő doktorálásig. Azoknak a doktoranduszoknak, akik Magyarországon doktorálnak, lehetőségük nyílik a kutatói munkájuk egy részének német felsőoktatási intézményben vagy kutatóintézetben történő megvalósítására.

A további részletek megtalálhatók a www.daad.info.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje 2014. november 15.

KEUDOS Dél-Korea

Az EU által támogatott konzorciumi "double-degree" csereprojekt a BME VIK alapképzésnek hallgatói számára lehetővé teszi, hogy két féléves dél-koreai tanulmányok nyomán a BME diplomája mellé a Kyungpook National University diplomáját is megszerezzék. A programban részt vevő hallgatóknak ezen kívül az egyik európai partneregyetemen is kell 15 kreditet teljesíteniük (lehetőségek: Ljubljanai Egyetem nyári iskola, Varsói Műszaki Egyetem Athens kurzus vagy ottani nyári iskola). A további részletek megtalálhatók a vm.ik.bme.hu:5631 oldalon. A jelentkezési határidő 2014. november 7. 14:00.

T.I.M.E. kétdiplomás képzés

Két diplomát adó képzések a T.I.M.E. (Top Industrial Managers for Europe) program keretében. A jelenleg több mint 50 tagú, egész Európát felölelő szervezet fő célja a két diplomával záródó mester szintű képzések szervezése, minimum négy év otthoni és minimum két év külföldi tanulmányokat követően.

A jelentkezési határidő 2014. november 21. A tájékoztató előadásra 2014. december 8-án 11:30-kor, R épület 105. tantermében kerül sor. Az előadáson részt vesznek az Ecole Centrales francia műegyetemek képviselői és a korábbi BME T.I.M.E. végzettek is.

A további részletek megtalálhatók a www.kth.bme.hu/erasmus oldalon.

MŰHELY

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu • www.tampont.bme.hu

Megnevezték a kancellárokat

Október 28-án bejelentették, hogy a miniszterelnök meghozta a döntést a kancellárok személyéről a 29 felsőoktatási intézmény többségében. Október 31én pedig nyilvánosságra hozták a kinevezendők névsorát és azt, hogy mely intézmények esetében kell új pályázatot kiírni.

Ez utóbbiak a következők: az Eötvös Lóránd, a Pécsi és a Szegedi Tudományegyetem, a Színház- és Filmművészeti Egyetem, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, a Pannon Egyetem, a Kecskeméti Főiskola, és az Eötvös József Főiskola. Azok között, akik november 15-én megkezdhetik munkájukat, ott van a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének volt elnöke, Szász Károly – ő a SOTE kancellárja lett. A Corvinuson a jelenlegi megbízott gazdasági főigazgatót, Pavlik Líviát, a Debreceni Egyetemen a jelenlegi gazdasági igazgatót, Bács Zoltánt, a Nyíregyházi Főiskolán pedig szintén a jelenlegi gazdasági igazgatót, Kvancz Józsefet találták a legalkalmasabbnak. A BME kancellárja Barta-Eke Gyula, a Magyar Gazdaságfejlesztő Központ korábbi vezérigazgatója lett.

Daku Dávid Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:

Sebők Orsolya (BME körkép, bmekorkep@muhely.com) Kupcsik Réka (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) Kunovics Gergő (Közélet, kozelet@muhely.com) Szabó Orsolya (Magazin, magazin@muhely.com) Rajnai Tamás (Sport, sport@muhely.com) László Gábor (Technika, technika@muhely.com)

Tördelőszerkesztő: Rajnai Gábor

Szerkesztőség: 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com

Hirdetésszervező: Orbán Balázs E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-3826, Fax: 463-3839

Vidéki tudósítók: Harsányi Ákos (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kovács Dorottya (Debrecen), Rada János (Miskolc), Varga Tamás Ottó (Szeged)

Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Vezető: Kovács János ügyvezető igazgató

Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

ØBSERVER www.observer.hu

Szívvel-lélekkel TDK-zni

Hónapokat foglalkozni egy témával, ami tényleg érdekel, könyveket bújni, még akkor is, ha másnap nincs ZH, maid pontot tenni a dolgozat végére, és izgatottan várni a napot, amikor mindenki beszámolhat kutatási eredményeiről. Az egyes őszi szemeszterekben csaknem 800 műegyetemista választja ezt a kifizetődő életformát. A TDK-zás előnyeiről az Egyetemi Tudományos Diákköri Bizottság elnökével, Veress Árpáddal beszélgettem.

Mit profitálhatnak a hallgatók a TDK dolgozat beadásából?

A Tudományos Diákköri Konferencián való részvétel mind szakmailag, mind emberileg a hallgató javát szolgálja. A dolgozat elkészítésével járó fejlődés vitathatatlanul a jelentkező hasznára válik, amelyből későbbi tanulmányai, valamint a munkavállalás során is profitálhat. A kutatás teljes folyamatában egy kérdés vagy probléma megfogalmazásától kezdve, a dolgozat megírásán keresztül, az eredmények bemutatásáig fejlődik a hallgató problémamegoldóképessége, amelyet az élet minden területén hasznosíthat. Továbbá a kellő elszántsággal rendelkező, jó helyezést elérő diákok olyan rangos megmérettetéseken vehetnek részt, mint az OTDK (Országos Tudományos Diákköri Konferencia), ahol nemcsak Egyetemünk hírnevét öregbíthetik, hanem értékes kapcsolati tőkére és tapasztalatra is szert tehetnek. Az egyetem, az ipari és kutatóintézeti szponzorok, illetve az Egyetemi Hallgatói Képviselet komoly összegekkel támogatja az eredményeket elérő tehetséges fiatalokat, lehetővé téve többek között a különböző konferenciákon való részvételüket. Fontos azonban kiemelni, hogy a TDK nemcsak a hallgatók számára tartogat előrelépési lehetőségeket.

Kiknek származhat még előnye ebből?

A TDK-tevékenység a témavezető oktató számára is igen hasznos, hiszen a közös munka gyümölcseként új eredmények érhetők el. Ezek az oktatás és az ipari munkavégzés mellett az egyetemi lét harmadik alappillérét képezik oly módon, hogy az oktató kutatási tevékenységének részévé válhatnak. A mai fejlődésközpontú, eredmény- és profitorientált világban az oktatóknak is folyamatosan meg kell felelniük a növekvő igényeknek. A nemzetközi színvonalhoz való felzárkózás megköveteli, hogy mind a különféle tudományterületeken, mind az ipari kutatás-fejlesztésekben olyan témaköröket vizsgáljanak, amelyekre támogatással rendel-

közötti szoros versenyben is előnyt

jelent a diákok minél színvonala-

sabb TDK-eredménye, amelynek

nemzetgazdasági szinten is jelentős

hozadéka lehet.

Azt szoktam javasolni a hallgatóknak, hogy a második év után kezdjenek bele TDK tevékenységekbe, először ugyanis egy képet kell kapniuk a választott tudományterületről, a kutatási tevékenység folyamatáról és eszköztáráról. Ekkorra már elegendő lehetőségük adódott a kar tanszékeit, és az oktatók szakterületeit megismerni. A hallgatóknak

a korábban említett célok elérése

és tudományos közösség által is preferált területeket válasszák. Nem érdemes olyan vizsgálódásba kezdeni, amely nem kapcsolódik megfelelően alátámasztott technológiai, ipari, illetve gazdasági előnyökkel járó magas hozzáadott értékű tevékenységhez, valamint nem köthető idáig nem vizsgált, új eredményeket elérő feladat kitűzéséhez. Mindenképpen azt ajánlom, hogy időben kezdjenek el foglalkozni a választott témával. Területenként eltérő, de minimum fél év szükséges ahhoz, hogy a hallgató a releváns szakirodalom feldolgozása után tovább tudja vinni azt a vonalat, amelyet az oktató rábízott, és egy sikeres TDK dolgozat elkészítésével záródjon a tudományos munka.

Hogyan értékelik a munkaadók az állásra jelentkezők TDK-s múltját?

Azt, hogy a pályakezdő mérnökök a leendő munkahelyükön hogyan fognak teljesíteni, elsősorban egyetemi eredményeikből jelezhető előre. Ha valaki kellő elhivatottsággal és szakmai szeretettel rendelkezik ahhoz, hogy a kötelező tananyag elsajátításán túl a szabadidejében TDK dolgozatot írjon, akkor az a jelentkező nagy valószínűséggel a vállalatnál is ugyanazzal az alázattal és elszántsággal fogja végezni a munkáját.

Az egyetemi évek mely szakaszában érdemes TDK munkába fogni?

mellett olyan igényeik is vannak, hogy a diplomamunka előtt kipróbálják magukat és a választott témát, a megszerzett tudásukat

Milyen tanácsokat adna azoknak, akik TDK dolgozat beadásán gondolkod-

pedig gyakran a későbbi MSc, vagy

akár doktori képzésen mélyítik

A témaválasztást tekintve azt tanácsolom, hogy tájékozódjanak a megfelelő szakmai és tudományos kompetenciákkal rendelkező oktatók kutatási területeiről, aktív, élő témákkal foglalkozzanak, s a nemzetközi szakmai

Hogyan változott a TDK-t írók száma az utóbbi időben?

Az elmúlt évtizedben kb. 20 %-kal növekedett a leadott TDK dolgozatok száma. 2012-2103 között szintén növekedés volt megfigyelhető, de ennek mértéke minimális. A TÁMOP-4.2.2.B-10/1-2010-0009 tehetséggondozási pályázat amely során jelentős összegeket tudtunk TDK tevékenység fejlesztésére és jutalmazására fordítani pozitív hatása inkább hosszútávon fog jelentkezni.

Mi mondható el a konferenciák látogatottságáról?

A TDK-zó hallgatóim visszajelzéseiből sajnos azt tapasztalom, hogy ugyan mindig vannak néhányan, akiket egy-egy téma különösen érdekel, így ellátogatnak a konferenciára, de általánosságban a rendezvény mint előadássorozat nem mozgat meg nagy tömegeket az oktatási szünet ellenére sem. Azt hiszem, a szervezők és a résztvevő diákok nevében is mondhatom, hogy remélhetőleg a tervezett komolyabb népszerűsítést követően ezen a téren is várható pozitív változás, és nagyobb érdeklődés mutatkozik majd a résztvevők eredményeinek megismeré-

BENCSIK ILDIKÓ

Mi a véleménye a TDK rendszeréről?

November 11-én tartják intézményünkben az idei TDK konferenciát. Ennek apropóján kérdeztük egyetemünk dékánjait arról, hogy mit gondolnak az eseményről és a hozzá kapcsolódó rendszerről.

A többlépcsős oktatási struktúrában megváltoztak a hallgatók lehetőségei a TDK területén. Karunkon az érdeklődő BSc-diákok viszonylag későn kerülnek szaktárgyak közelébe, így nehezen valósítható meg ezen a területen tartalmas TDK dolgozatok elkészítése. Ösztönözzük azt a kétlépcsős TDK tevékenységet, amely az adott szint tudásanyagának megfelelő, egymásra épülő BSc és MSc – kutatómunkán alapul, és az MSc diplomamunkában teljesedik ki. A BME-n belül a TDK rendszerét alapvetően jónak ítéljük, a két évvel ezelőtt bevezetett egyetemi TDK portál működésében azonban még mindig vannak kisebb hiányosságok; ennek megoldása sürgető feladat. Az OTDK Műszaki Tudományi Szekciójának szervezésében rendszerszintű problémákat látunk. Szükségesnek tartjuk, hogy szakmai szempontok alapján történjen a tagozatok kialakítása, a dolgozatok tagozatba sorolása. Emellett több alkalommal tapasztaltuk, hogy a beadandókat és előadásokat nem olyan bírálók értékelték, akik az adott témában járatosak, ami torzította a végeredményt.

Molnár Csaba ÉPK

A jelenlegi TDK rendszer karunkon jól működik, melyet eredményeink is mutatnak. Az Építészmérnöki Kar TDK műhelymunkája a BME-n hagyományos műszaki-tudományos orientáció mellett az egyedileg karunkra jellemző tervezőművészi-alkotói oldalt is műveli. Valljuk, hogy e szemléletek komplex

biztosítása szempontjából is.

alkalmazása különleges értéket teremt. Karunk hallgatóinak tudományos-művészi

TDK-munkájának legmagasabb szinten történő elismerését az MTA és OTDT által adományozott Pro Scientia és Pro Arte Aranyérem jelzi, amit ezidáig 5 TDK-zónk nyert el. Ők a kar doktori képzésében folytatták egyetemi évek alatt megkezdett kutatásaikat. Úgy gondolom, az elkötelezett hallgatók egyetemi munkájukon felül vállalt kutató- és alkotómunkája éppen e legmagasabb képzési szintre készít fel, és oktatóink számára is e tehetséggondozás tudásuk legszemélyesebb átadásának színtere. A TDK-zó és konzulense között kialakuló kutatói-alkotói kapcsolat nem csak emberileg értékes, hanem a felsőoktatás, a tudomány és a tervezőművészet jövőbeli fejlődése és magas színvonalának

A TDK mozgalom keretében megvalósuló projektmunka az egyik legértékesebb oktatási forma az egyetemen. A résztvevő hallgató amellett, hogy bekapcsolódhat egy kutatásba, ahol témavezető irányításával megismerheti az adott szakterület kutatásifejlesztési módszereit, szerencsés esetben részese lehet új felfedezéseknek, új anyagokat, módszereket fejleszthet, megismerheti az alkotás örömét. Úgy gondolom, hogy a Műegyetemen és ezen belül a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon jól működik a TDK mozgalom, jelentős változtatásokra szerintem nincs szükség. Talán arra lenne érdemes odafigyelni, hogy csak az kezdjen TDK-zni, akinek a kötelező tanulmányokkal nincsen

A Gépészmérnöki Karon hosszú évek óta folyamatosan emelkedik a TDK-ban résztvevők, ezzel együtt az OTDK-n sikerrel szereplő hallgatók száma. Ez azt mutatja, hogy jó gyakorlatot folytatunk. Ha a felső évfolyamos BSc-s és az MSc-s hallgatói létszámot nézzük, akkor közel 10%-a hallgatóinknak TDK-zik. Ugyanakkor jó lenne a többi diákot is megszólítani, ne csak szabad napnak tekintsék a TDK-t, hanem vegyenek részt aktívan a szekcióüléseken, hallgassák meg társaikat, amellyel rengeteget tanulhatnak.

Pipek János

Vajta László

A kari bizottsággal egyeztetve arra jutottunk, hogy kedvezőbb lenne, ha az egyetemi TDK konferenciát november végén tartanánk. mivel ez a két hét sokat segítene a hallgatóknak a dolgozatok elkészítésében. Továbbá jó lenne bevonni a rendezvénybe a nem TDK-zó hallgatókat is. Sokan csak oktatási szünnapként tekintenek az eseményre, pedig ha többen meghallgatnák társaikat, talán maguk is kedvet kapnának a munkához. Kellő számú hallgatóság esetén lehetnének közönségdíjak, és talán a HÖK is mellé tudna állni a kezdeményezésnek.

Célunk az, hogy a TDK tevékenység a jövőben tematikusan fókuszált csoportokban folyjon, ahol a hasonló témák iránt érdeklődők, akár különböző évfolyamokról, közösen tevékenykedjenek, és egyfajta szakkollégiumként erősítsék egymást és saját tudásukat, motivációjukat. A TDK munka sikerélményét is biztosítani kell. Ez nem csak díjakban jelentkezhet, az elismerési formákat bővíteni kell. Közelíteni akarjuk a TDK világát a BME-n örvendetesen bővülő innovációs pályázati tevékenységhez, illetve a hallgatói alkalmazott kutatási munka szervezeti kereteihez. A TDK-ban és a doktori képzésben résztvevők kapcsolatát serkenteni akarjuk. A doktoranduszok, mint korban a TDK hallgatókhoz legközelebb álló, pozitív példát jelentő kollégák bevonása komoly lehetőségeket reit. Javítani fogunk a bírálatok objektivitásán és alaposságán, mert azok esetleges nem kielégítő volta katasztrofális, romboló hatású.

A többlépcsős oktatási struktúrában megváltoztak a hallgatók lehetőségei a TDK területén. Karunkon az érdeklődő BSc-diákok viszonylag későn kerülnek szaktárgyak közelébe, így nehezen valósítható meg ezen a területen tartalmas TDK dolgozatok elkészítése. Osztönözzük azt a kétlépcsös TDK tevékenységet, amely az adott szint tudásanyagának megfelelő, egymásra épülő - BSc és MSc - kutatómunkán alapul, és az MSc diplomamunkában teljesedik ki. A BME-n belül a TDK rendszerét alapvetően jónak ítéljük, a két évvel ezelőtt bevezetett egyetemi TDK portál működésében azonban még mindig vannak kisebb hiányosságok; ennek megoldása sürgető feladat. Az OTDK Műszaki Tudományi Szekciójának szervezésében rendszerszintű problémákat látunk. Szükségesnek tartjuk, hogy szakmai szempontok alapján történjen a tagozatok kialakítása, a dolgozatok tagozatba sorolása. Emellett több alkalommal tapasztaltuk, hogy a beadandókat és előadásokat nem olyan bírálók értékelték, akik az adott témában járatosak, ami torzította a végeredményt.

Kövesi János **GTK**

Növelni kellene a mérnöki karok hallgatóinak bevonását a gazdaság- és társadalomtudományi diákkörökbe. Az elmúlt években a kari hallgatók kerültek a fókuszba, de a mérnöki tevékenységhez szorosan hozzátartozó gazdasági és humán területekben való elmélyedés lehetőségeit ki kell használnunk. Erősíteni kívánjuk a TDK-ban a kör jelleget; sok esetben az egyéni mestertanítvány kapcsolat (ami persze fontos) jellemzi jelenleg az e területen folytatott kutatómunkát. A tudományos világ a multidiszciplináris team irányába mozdul el. Ezért jó lehetőség a kar és más karok tanszékei közötti együttműködés erősítése. Következő feladatként tekintünk az idegen nyelvű szekciók (amelyeknek jó hagyományai vannak nálunk) egy részénél a dolgozatok szakmai tartalmának bővítésére. E munkában számítunk a nálunk tanuló erasmusos hallgatókra is.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SÁNDOR KRISZTIÁN FOTÓK: NAGY ESZTER

MŰHELY

A siker kritériumai a műszaki menedzser pályán

Hartmann Csaba egyetemünk egyik sikeres friss diplomása. Nevéhez fűződik a műszaki menedzserek nemzetközi szervezetének (ESTIEM) önálló magyarországi tagszervezetének megalapítása. Hallgatói évei során szerzett külföldi tapasztalatai azt mutatják, hogy a gyakorlatiasabb képzés hazai fejlesztése időszerű.

Milyen szereped volt abban, hogy a műszaki menedzserek (ESTIEM) szervezetének magyar csoportja a BME-n megerősödjön?

Az ESTIEM magyar tagszervezete 1996-os megalakulásától egészen 2012 januárjáig a BME Management Szakkollégium (MSZK) része volt. Ekkor viszont a növekedési lehetőségek reményében és a műszaki menedzser hallgatók szélesebb körű bevonása érdekében alakultunk át önálló HKT (Hallgatói Külügyi Testület) tagszervezetté. Akkoriban én voltam felelős az ESTIEM magyarországi tevékenységeiért és fontosnak tartottam, hogy minél több műszaki menedzser és mérnökközgazdász érdeklődésű hallgató előtt nyíljanak meg az ESTIEM által biztosított nemzetközi lehetőségek. Harmadmagammal (Penczer Eszter és Füredi Balázs) alapítottuk meg a szervezetet 2012 január 1-jén.

A 2013-as évben az ESTIEM európai elnökeként tevékenykedtél. Ebből a székből hogy látod a hazai (BME GTK) műszaki menedzser képzésének a színvonalát?

A BME által biztosított képzés elméleti tartalmát tekintve nagyjából hasonló a legtöbb kelet-európai képzéshez. A nyugati országokban elérhető képzések mélyebb műszakibb tudást adnak az embereknek, a gazdasági vonal jobban a háttérbe szorul (legfőképp Németországban

és Ausztriában). Szerintem az itthoni képzés egy jó kiindulási alapot biztosít a hallgatók számára, de sajnos a sikerhez ez önmagában nem elég. A műszaki menedzsment "szakmának" a sajátossága a gyakorlati tapasztalat. A hallgatóknak jobban önállósodniuk kell és minél

nemzetközi környezetben, hogy felépítsek egy európai szintű szakmai és baráti kapcsolathálót, megismerjem a kontinensünk legtöbb kultúráját és megtanuljam milyen embereket vezetni. A TIMES esettanulmányi verseny például kiváló lehetőség volt

Hartmann Csaba

Hartmann Csaba a 2008-ban nyert felvételt a BME GTK által indított nemzetközi gazdálkodás alapszakjára. Ezt követően 2010 februárjától elkezdte a GPK mechatronikai mérnök alapszakját is.

Az ERASMUS programnak köszönhetően a 2012-es év tavaszi félévét a Müncheni Műszaki Egyetem (TU München) Gépészmérnöki Karán töltötte cserehallgatóként.

A gazdálkodási szakon 2012 júniusában, a mérnökin pedig 2014 januárjában szerzett diplomát.

Az egyetem mellett elvégezte a Mathias Corvinus Collegium Közgazdaságtan/Business szakirányos- és a Vezetőképző mesterprogramját is.

Ez év októberétől a Cambridge-i Egyetem Mérnöki Karának az Industrial Systems, Manufacturing and Management MPhil szakjának hallgatója.

több fakultatív tevékenységben/ gyakorlati munkában kell részt

Fejlesztendő terület lehet az órák gyakorlatiassá tétele (kiscsoportos projektfeladatok elvégzése, esettanulmányok megoldása, külsős ipari előadók óráinak látogatása, rendszeres ipari problémák megoldása) és a szemléletformálás.

A magyarországi ESTIEM szervezet működése a képzés mely szegmenseit egészíti ki jelentősen?

Saját példámból kiindulva az ESTIEM nagyon jó lehetőség volt arra, hogy megtanuljak effektíven kommunikálni angolul egy

arra, hogy kipróbáljuk magunkat tanácsadóként és versenyezzünk a többi egyetem csapata ellen. A 2012-es nemzetközi első hely nem csak egy nagy siker volt a BME és a csapatunk számára, hanem egy óriási tanulási lehetőség is, amely a későbbi szakmai karrierben pozitívumként jelentkezett.

Mi a véleményed a projekt feladatok és a szakdolgozat szerepéről a hallgatók gyakorlati képzése szempontjából?

Mindkettő jó alapként szolgál arra, hogy a diákok önállóan oldjanak meg egy problémát és foglalják össze úgy, hogy az érthető és szakmailag elfogadható legyen. Ha lenne lehetőség, kiterjeszteném a projekteket 3-4 fős csapatokra és minden megoldandó problémát valós vállalati közegbe helyeznék ki. Fontos az, hogy a több területet átfogó képzések során a hallgatók minden egyes részterületen megfelelő mértékben jártasak legyenek. Az eredményeket nem csak az egyetemen, hanem a vállalatoknál is elő kellene adni és minél jobban támogatni azt, hogy a hallgatók önállóan végezzék a munkájukat. Az önállósodás, kommunikációs és vezetői készségek fejlesztése, valamint az ipari közeggel való megismerkedés sokat segíthet a gyakorlati tapasztalatok megszer-

Nagyon fontos az, hogy egy friss en végzett mérnökpalánta meg tudjon oldani egy valós, szakterületéhez kapcsolódó problémát, tudja prezentálni azt és legyen képes érvelni az érvényessége mellett. A szakdolgozat és a projektfeladat elkészítése ezekben sokat segít, de csak akkor, ha a hallgató maga is komolyan veszi a dolgokat és sok energiát tesz bele. Becsülettel végig kell csinálni a kutatást, elvégezni a céges interjúkat és adatgyűjtést; és igenis rá kell szánni azt a heti 8-10 órát, ami javaslatként "ki van írva". A feladat megoldása során a hallgatók rájönnek arra, hogy mennyiben más egy cégnél dolgozni, a vállalatok pedig képet kaphatnak arról, hogy mégis milyen elméleti tudás rejlik a jelenlegi hallgatókban és ők azt hogyan tudják a való életben számukra hasznosítani.

A vállalatok, intézmények milyen szinten tudják deffiniálni a szakemberekkel kapcsolatos igényeiket?

Sajnos Magyarországon még érződik, hogy a vállalatok nem tudják pontosan milyen hallgatóra is van szükségük és sokszor egy tipikus műszaki menedzseri problémára is mérnököket vesznek fel. Fontos, hogy a műszaki menedzser hallgatók aktívan részt vegyenek a szakjukkal kapcsolatos hírnév formálásában.

A szervezetben végzett munkád menynviben segítette a nemzetközi lehetőségeid kiaknázását?

A legtöbb esetben kimagasló szerepet játszottak az ESTIEMben szerzett tapasztalatok. Amikor Dubai-ban dolgoztam tanácsadóként, nagyon jó volt az, hogy előtte már részt vettem nemzetközi projektmunkában és így nem volt szokatlan az új munkastílus. Jól tudtam angolul és tisztán tudtam kommunikálni a döntéseimet, ez segített abban, hogy engem választottak a pozícióra. Japánba az ESTIEM "Growing Together" mentorprogramján keresztül jutottam ki. 2013-ban az egyik alumnussal közösen hoztuk létre az évente 20-25 diáknak és volt ESTIEM-esnek lehetőséget biztosító programot. Az én mentorom a Continental Japan ügyvezetője lett, aki mellesleg az ESTIEM első és egyben alapító elnöke volt 1990-ben. Ha nincs ESTIEM, akkor például ezekre a helyekre biztosan nem jutottam volna el.

Most a Cambridge-i Egyetem hallgatója vagy. Milyen tapasztalatokat tudsz elmondani az ott folyó mesterképzésről? A képzés szinte 95%-ban gyakorlatias, a maradék 5%-át a céges világból érkező vendégelőadók prezentációi teszik ki. Minden nap van valamilyen kicsoportos projektmunka, heti 1-2-szer megyünk céglátogatásra és kéthetente kétfős csapatokban kiküldetésre kerülünk egy angliai céghez, ahol egy valós problémát kell projektben megoldanunk (ketten két hét alatt). A képzést a gyakorlati tapasztalatszerzés lehetősége, a kiscsoportos és intenzív oktatás és a nemzetközi környezet miatt választottam. Most éppen Dél-Angliában vagyok és egy prémium csokit gyártó vállalkozás termelésének és üzleti folyamatainak a hatékonyságnövelésén dolgozunk.

A napokban zajlott a ESTIEM közgyűlése (Council Meeting) Budapesten. Milyen változások várhatóak az európai és a hazai szervezetben?

A közgyűlés után, most arra számítok, hogy Magyarországon bekerül a köztudatba és a vállalati szférába a műszaki menedzser képzés fontossága és ez által az ESTIEM budapesti szervezete a BME-vel közösen nekiláthat annak, hogy nem csak nemzetközi, hanem hazai vonalon is felépíthessen egy stabil szakmai hálózatot.

SZABÓ ZOLTÁN

ESTIEM Magyarországon

Az ESTIEM híre Magyarországra először 1993-ban jutott el. A nemzetközi vezetőség műszaki menedzsmentet tanuló fiatalokat keresett, akik hajlandóak az európai közösségbe való belépésre. Akkoriban páran a BME Management Szakkollégium (MSZK) tagjai közül felfigyeltek a lehetőségre és elkezdték az itthoni szervezést. Hivatalosan 1996-tól lett tagszervezet a magyar csoport.

Mind a magyar szervezet, mind pedig a BME szempontjából kulcsfontosságú volt az elmúlt héten az egyetemünkön tartott ESTIEM közgyűlés. A konferencia megszervezése jól mutatja azt, hogy Magyarországon a műszaki menedzser képzésnek komoly szerepe van nemzetközi vonalon. A rendezvény fontosságát emelte továbbá az is, hogy Palkovics László államtitkár elvállalta a védnöki szerepet.

Kedvezmények a zsebedben

Sokan nem is sejtik, mennyi lehetőséget rejt a pénztárcájuk. Pedig jó tudni, hogy a diákigazolvány nemcsak a tanórákon és a szemináriumokon való részvételre jogosít fel, hanem számos programra és rendezvényre biztosít kedvezményt, nem beszélve arról, hogy az utazást és a pénzkezelést is alacsonyabb költségekkel úszhatod meg.

Milyen utazási kedvezményekre jogosultak a hallgatók?

A nappali és esti tagozaton tanuló diákok mind a vonatot, mind a távolsági buszokat 50% kedvezménnyel használhatják, amelyet az ország bármely pontjáról indulva igénybe vehetnek. A levelezős hallgatók is fél áron utazhatnak, azonban ők csak az otthonuk és a tanintézményük közötti útvonalon. BKV bérletvásárlásnál a több mint 50%-os kedvezményt viszont csak a nappali és esti tagozatosok vehetik igénybe.

Milyen kulturális kedvezmények vonatkoznak az egyetemistákra?

Az állami fenntartású múzeumok állandó kiállításaira díjtalan belépésre jogosultak az előzetesen bejelentkezett, 26. életévüket még be nem töltött, csoportosan érkező hallgatók. Emellett természetesen szinte minden kulturális intézmény kedvezményes díjat számít fel azoknak, akik érvényes diákigazolványt mutatnak fel a kasszánál. Ez igaz például a nyilvános könyvtárakra is, ahova 50%-kal olcsóbban iratkozhatunk be.

Hallgatóként milyen kereskedelmi kedvezményekkel élhetünk?

Több mint 1200 elfogadóhely létezik az országban, amely 5–30% mértékben nyújt kedvezményt a diákigazolvánnyal rendelkezőknek. Az elfogadóhelyek listája folyamatosan bővül, ami a www. diakkedvezmeny.hu oldalról letölthető, a kedvezményekkel együtt.

Kiknek köszönhetjük ezt a sok kedvezményt?

Részben az államnak, hiszen az utazási, a múzeum- és könyvtárlátogatási kedvezményeket kormányrendeletben írják elő. A kereskedelmi kedvezmények pedig a Diákkedvezmények pedig a Diákkedvezmény Nonprofit Kft.-nek köszönhető. Ezt a szervezetet 2012 áprilisában a Nemzeti Üdülési Szolgálat hívta életre, amelynek következtében a teljes diákigazolvány kedvezményrendszer mind küllemében, mind igénylési módjában, mind technológiájában megújult.

Mi mindenre használhatók az új diákigazolványok, amire a régi típusúak nem?

A plasztikkártyába beültetett chipnek köszönhetően – melyre

számos szolgáltatás kapcsolható –, az egyetemekre történő beléptetésen kívül akár a könyvtári kölcsönzés is megoldható. A kártya rádiófrekvenciás azonosító kódot küld a rendszernek "önmagáról", amellyel még egyszerűbb, gyorsabb és biztonságosabb az azonosítás. Ugyan ez még csak az elmélet szintjén működik, de a Diákkedvezmény Nonprofit Kft. folyamatosan dolgozik az egyetemekkel együttműködve azon, hogy a gyakorlatba is át tudják ültetni ezt a hasznos funkciót.

Elfogadják-e külföldön?

A Diákkedvezmény Nonprofit Kft. célja, hogy a magyar diákok ne csak itthon élvezzék a diákigazolvány adta lehetőségeket és kedvezményeket, hanem külföldön is. Ezt biztosítja az új diákigazolványok hátoldalán feltüntetett European Youth Card Association logó, így már 38 európai országban használható az új plasztikkártya. Ezzel 60 ezerre bővült a fiatalok által felhasználható kedvezmények száma a kultúra, az utazás, a szállás, és egyéb szolgáltatások terén. A külföldi kedvezményekről bővebben a www.eyca.org címen tájékozódhatsz.

Hogyan igényelhetsz új diákigazolványt?

Mivel a régi típusú kék plasztikkártyák nem funkcionálnak nemzetközi diákigazolványként, ezért érdemes azoknak is igényelni az új kártyát, akik élni szeretnének a

külföldi diákkedvezményekkel is. Mivel az új igazolvány már úgynevezett "B" kategóriás biztonsági okmány, az igényléshez először egy okmányirodában kell fényképet és aláírás képet rögzíttetni, majd az adott oktatási intézményben kezdeményezni az igénylést, illetve befizetni az 1400 forintos díjat. Természetesen továbbra is van lehetőség a hagyományos Nemzetközi Ifjúsági Kártya kiváltására, de annak költsége jóval meghaladja a fent említett összeget, ugyanis az egy évre érvényes kártya díja 2500 Ft + 1000 Ft posta-

Még eggyel több hasznos okostelefon alkalmazás:

A Diákkedvezmény Nonprofit Kft. okostelefonra optimalizált, ingyenesen letölthető applikációt is kínál a hallgatóknak. Az intelligens keresőkkel és szűrőkkel rendelkező appok segítségével a mobilodon is meg tudod majd tekinteni a közeledben lévő elfogadóhelyeket, hogy a lehető legjobb kedvezményeket használhasd ki.

Milyen kedvezményeket nyújtanak a bankok?

Természetesen a kereskedelmi bankok is beszállnak az egyetemisták pénzéért folyó versenybe. Jobbnál jobb ajánlatokkal bombázzák őket, hogy az ösztöndíjból és a munkákból származó jövedelmüket az ő bankszámlájukon tartsák. A diákoknak szóló ajánlatokban általában a díjmentes kártyás vásárlás és az érintésmentes fizetésre alkalmas típusok szerepelnek, azonban egyes bankok speciális kedvezményeket is nyújtanak. A fiatalok különleges igényeit felismerve egyedi tervezésű, illetve saját fotóval ellátott plasztikkártyával vagy ingyenes, korlátlan, online zenehallgatással és korlátozott zeneletöltési lehetőségekkel próbálják magukhoz csábítani a fiatalokat. A legtöbb ifjúsági folyószámla már 14 éves kortól nyitható, azonban míg egyes bankok csak 26 éves korig, addig mások az egész tanulmányi időszakra nyújtanak kedvezményeket. Vannak bankok, amelyek a pályakezdőknek (akik már nem rendelkeznek hallgatói jogviszonnyal, de még nem töltötték be a 28. életévüket) is kedvező csomagokat kínálnak.

További információkért látogass el a www.bankkartya.hu oldalra.

BENCSIK ILDIKÓ

MIS 7 M (1 a C v a t a m

Aktuális munkák

Géptervező, gépfejlesztő 1060 Ft/óra Egyedi gépgyártással foglalkozó, hazai tulajdonban álló budapesti kisvállalat, XI. kerületi irodájába, azon-

nali kezdéssel keres gépész-

Gépészmérnök gyakornok 714 Ft/óra

mérnök hallgatót.

Vezetéknélküli távközlési állomások építését és bővítését végző cég keres gyakornokot.

Pénzügyi és logisztikai gyakornok 810 Ft/óra

Pénzügyi és logisztikai terület támogatására keresünk diákokat a hazai videokonferencia piac vezető cégéhez.

Promóter 850 Ft/óra A BME E épületében nyíló University Lounge-ba keresünk eladó, értékesítő

munkakörbe lányokat.

Junior fejlesztő 1430-1790 Ft/óra Digitális hardver/szoftver fejlesztésére keresünk diákokat

Java - Oracle PL/SQL fejlesztő 1430 Ft/óra Fejlesztői feladatokra keresünk hallgatókat, Java -Oracle PL/SQL területen.

Junior JAVA/JEE fejlesztő 1190 Ft/óra Banki risk management területen piacvezető szoftvercé-

ghez keresünk Junior JAVA/ JEE fejlesztő diákokat

Android fejlesztő
1000 Ft/óra
Előkészítés alatt álló projek-

tekhez keresünk, lehetőleg

tapasztalattal rendelkező

fejlesztőket

fejlesztőket

→ iOS fejlesztő 1000 Ft/óra Előkészítés alatt álló projektekhez keresünk, lehetőleg tapasztalattal rendelkező

■ ASP .Net fejlesztő 1000 Ft/óra Előkészítés alatt álló projektekhez keresünk, lehetőleg tapasztalattal rendelkező fejlesztőket.

Java fejlesztő 1000 Ft/óra

Előkészítés alatt álló projektekhez keresünk, lehetőleg tapasztalattal rendelkező fejlesztőket.

Iroda költöztetés 714 Ft/óra Irodák költöztetésére keresünk fiúkat.

Bolti eladó 585 Ft/óra Divatáru üzletbe keresünk eladókat.

Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként jelentkezhetsz fényképes önéletrajzzal.

MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet 1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K. ép. 1.em. 77. T: +36 1 463 1237 M: +36 20 250 0096

facebook.com/miszisz www.miszisz.hu

Készül a felsőoktatási stratégia A Felsőoktatási Kerekasztal október 21-én megvitatta és novem Palkovics László felsőoktatásért felelős államtitkár ismertette a dokumentum fő irányvonalait. Ez alapján matokhoz egyaránt igazoc képzési struktúra létreh zása. Mindezekkel 2030a magyar lehet Közé

asztal október 21-én megvitatta és november 5-ig véleményezhette a Fokozatváltás a felsőoktatásban címet viselő, 15 évre szóló stratégia-tervezetet. Palkovics László felsőoktatásért felelős államtitkár ismertette a dokumentum fő irányvonalait. Ez alapján a célok közt szerepel az intézmények valamint képzések közti egészséges verseny kialakítása, illetve a munkaerő-piaci igényekhez és a demográfiai folyamatokhoz egyaránt igazodó képzési struktúra létrehozása. Mindezekkel 2030-ra a magyar lehet Közép-Európa legjobb felsőoktatási rendszere. A koncepció alapján készülő előterjesztést decemberben fogják benyújtani a kormánynak.

KUPCSIK RÉKA

8 KÖZÉLET

Sokan kérnek, kevesen kar

Nehéz objektívnek lenni egy olyan témában, mint a magyar menekültügy. A civil aktivisták jobb körülményekért, míg a táborok mellett élők az otthonuk védelméért tüntetnek. Az igazság keresése közben azonban tegyük fel őszintén a kérdést: van bármi lehetősége egy nyelvet nem beszélő, kapcsolatokkal nem rendelkező menekültnek Magyarországon? Kováts Andrással, az MTA Kisebbségkutató Intézetének munkatársával kerestük a választ.

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának jelentése szerint világszinten nő a menedékkérők száma a fejlett országokban, és becslések szerint az év végére akár a 700 000 főt is elérheti, miközben Magyarországon ez a szám csökkenést mutat. A legtöbben inkább a nyugati államokat célozzák meg rajtunk keresztül, mióta 2007-ben csatlakoztunk a schengeni övezethez. "Az emberek oda mennek, ahol munka és jólét van, és ez nemcsak a menekültekre, hanem a fiatal magyar korosztályra is igaz." – meséli Kováts. Bár eddig úgy tűnik, hogy tavalyhoz képest idén kevesebb a menedékkérő, szerinte az Iszlám Állam térnyerése miatt év végéig akár többen is lehetnek, mint 2013-ban.

De beszéljenek a számok! A 2012. évi 2157 kérelem után tavaly 18900 főt regisztrált a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal. Ám mindössze 310-en voltak azok, akik érvényes papírral tartózkodtak itt, vagy vízummal léptek hazánk területére, amikor a genfi egyezményben foglalt jogaikkal próbáltak élni. "Egy külföldi állampolgár sokszor már útlevelet sem tud igényelni, mert a hatóság nem engedi neki a kiutazást, vagy például háború miatt nincs a hazájában európai külképviselet. De csak akkor tud menedéket kérni egy adott országban, ha már a határ innenső oldalán van. Mi több, a magyar jog szerint a rendőr első dolga, hogy előállítja illegális határátlépőként, majd utána hallgatja meg a kérelmét." – magyarázza a szakember. Az illető az elbírálásáig a befogadó állomások egyikén marad. Vagy nem. Ugyanis a nyílt táborokból sokan az eljárás befejezése előtt továbbállnak nyugatra, követve társaikat és a migrációs trendeket.

Tavaly legtöbben koszovói, pakisztáni, afgán, algériai és szíriai állampolgárok jöttek, viszont a

kérelmezők kevesebb, mint 2%-a kapott valamilyen szintű pozitív elbírálást. "Sokan kérnek, kevesen kapnak" – mondja a kutató. Velük együtt kevesebb, mint 3000 elismert magyarországi menekültről beszélhetünk.

Ellentétek között

"Mi az otthonunkat féltjük!"- írta nyílt levélben Vámosszabadi önkormányzata. A Győr melletti, közel 1600 fős kistelepülés tavaly nyáron került a figyelem középpontjába, amikor a Hivatal egyoldalúan döntött egy 216 férőhelyes nyílt befogadó állomás kialakításáról. A közbiztonság romlásától, egzotikus betegségektől, valamint az elmaradó beruházásoktól tartó helyiek azóta nyugodtak meg. Az önkormányzati választások előtt egy lakossági fórumon a – mára már nyertes – polgármesterjelölt aggályát fejezte az ügyet illetően: "Alapvetően nem a menekültek-

kel van probléma, hanem azzal, ahogy egy ilyen falunak az életét befolyásolja a menekülttábornak a közelsége. Túl picik vagyunk mi ehhez, hogy hosszútávon ne érzékeljük a negatív hatását." – mondta a politikus.

"Nagyjából hasonló dolgok zajlanának le máshol is." – véli Kováts, aki szerint ez általános mentalitás, amikor a lakosság számára kellemetlen, többletterhet jelentő intézmény jön létre. Szerinte pozitív hatásról is lehet beszélni, amire Debrecent hozza fel példának, ahol a táborból kiköltözöttek a város kultúráját színesíthetik. "Ezen felül nagyon fontos üzenet a külvilág számára, hogy ezek a települések csatlakoznak a menekültekkel foglalkozó nemzetközi humanitárius közösséghez, tesznek azért, hogy megszűnjenek a társadalmi egyenlőtlenségek a világban, és meg tudják mutatni, hogy a magyarok befogadó, vendégszerető nép."

Emellett civil szimpatizánsok tüntetnek az embertelen bánásmód, és a diszkriminatív politikai hozzáállás ellen. A Migráns Szolidaritás csoport (Migszol) frappáns "Egy ember sem illegális" mondása az egyenlőtlenségekkel szemben szólal fel. A fogolytáborra emlékeztető beszámolókkal teli médiában érezhetjük, hogy itt valami nagyon nincs rendjén, több forrás kellene a menekülthelyzet kezelésére.

A kutató még egy tényezőt említ: "Ijesztő volt, ahogy szinte mindenhol rárepült a politikai szavazatmaximalizálás a kérdésre, holott erről inkább a helyi közösségnek kellene álláspontra jutnia, politikától függetlenül."

Van kiút?

"Rögös az út, kitartás, szorgalom és türelem kell, de nem lehetetlen kitörni." – foglalja össze a kérdést a szakember. Ha valakit elismernek

NÉZŐPONT

HARMATI JUDIT

Internetadó: vissza a digitális középkorba?

Valószínűleg korábban csak nevettem volna, ha valaki azt mondja nekem, hogy előfordulhat még a 21. században, hogy nézők tüntetést szerveznek egy televíziós sorozat szüneteltetése ellen. Ma már tudom, hogy mindez lehetséges, hiszen a Szulejmán című sorozat

kikerülése a műsorújságból, valóságos felháborodási lavinát indított el a rajongók körében. Bár a valódi szimpátiatüntetés végül elmaradt, az eset mindenképpen elgondolkodtató: valóban ennyi ember függ még mindig a televíziótól és a tv-csatornák műsorprogramjától hazánkban?

Több olyan ismerősöm is van, aki gyakran hangoztatja, hogy évek óta nem nézett tévét. Van olyan, aki már a készüléktől is megszabadult, van aki egyszerűen csak nem kapcsolta be hosszú ideje, mert minden információhoz és szórakozási lehetőséghez hozzájut az interneten keresztül: híreket olvas, filmeket néz, tájékozódik és zenét hallgat a számítógépén.

Napról-napra, hétről-hétre lerogyni a tv-készülék elé egy fárasztó munkanap után pihentető,

ám cseppet sem veszélytelen kikapcsolódás. A televíziózás ugyanis passzív cselekvés, csupán a csatornákat választhatjuk meg, azt hogy mikor, milyen információval, milyen formában és milyen sebességgel bombázzák az agyunkat, nem.

Ezzel szemben az internet segítségével néhány kattintásnyi távolságra kerülnek tőlünk a világ hírei, eseményei, információi, filmjei és persze sorozatai (igen, még akár a Szulejmán is), melyek közül aztán azt és olyan gyorsasággal fogyaszthatjuk el, ami számunkra befogadható, megfelelő. Bár tény, hogy az internet is okozhat függőséget, oktatási, kulturális és kereskedelmi szempontból jóval több hasznot, mint kárt okoz egy ország társadalmának és gazdaságának. Ezért is hibás lépés bármilyen formában adót kivetni rá, és ezzel visszavetni a szélesebb körben való terjedését. Hosszabb távon tehát kifizetődőbb befektetés lenne, ha a kormány ragaszkodna eredeti céljához, azaz hogy 2020-ra minden magyar háztartás számára elérhetővé váljon a legalább 30 megabites internet-hozzáférés. Egyes nyugati országokban - például Finnországban -, már alanyi jogon jár mindenkinek bizonyos megabitnyi internetelérés. Ott ugyanis felismerték, hogy a fejlődés kulcsa az információs társadalom kiépítésében rejlik, ott már senkinek nem jutna eszébe utcára vonulni például egy sorozat beszüntetésének hírére. Talán a kormányunknak sem kéne ezt az utat feladnia csupán néhány milliárd forintnyi, rövid távon realizálható extra-bevétel miatt.

MŰHELY

KÖZÉLET 9

onak

oltalmazottként vagy menekültként, akkor további 60 napig tartózkodhat a táborban. Ennyi ideje van megélhetést találni, amiben leginkább a már itt élő honfitársai segíthetnek. Idén januártól vezették be az integrációs szerződést, amely nagyobb segítséget nyújt a menekülteknek. Kováts szerint jobb, mint a korábbi kis összegű célzott támogatás, de még nagyon bürokratikus, ráadásul nem ösztönöz munkavállalásra, mert amint valaki állást talál, csökken a támogatás mértéke. A foglalkoztatottság tekintetében az etnikai gazdaságokban látja a legtöbb lehetőséget, legyen az kebabos vagy keleti fűszeres, de ha valaki szakképzett és tud angolul, akár multinacionális céghez is kerülhet. "Összességében sajnos még mindig nem jellemző, hogy ki tudnak törni." – summázta meglátásait.

Sokan ráadásul nem is háború miatt hagyják el a hazájukat. A tavalyi 6212 koszovóiból egyet sem ismertek el menekültként, mert ők "csak"

Mit is jelent?

Migránsnak nevezzük azokat, akik nem abban az országban élnek, ahol születtek, akár munkavállalás, akár családi okok miatt. A migránsok egy kis részét képezik a menekültek.

Menekültnek az 1951-es genfi egyezmény alapján akkor tekinthetünk valakit, ha az alábbi indokok közül legalább egy miatt üldözik. Ez lehet a politikai nézete, vallási-, faji-, nemzeti-, vagy társadalmi csoporthoz tartozása. A menekültstátuszt határozatlan időre adják ki.

Oltalmazott besorolást az kaphat, akit bár nem ismernek el menekültként, de hazájába visszatérve sérelmek érnék. E minősítést ötévente felülvizsnálják

A **befogadott** a védelem legkisebb szintje, amely csak a visszaküldés tilalmáról szól. A befogadott státusszal rendelkező emberek ideiglenes tartózkodási engedélyt kapnak.

A **nyílt befogadó állomás**okra a még nem elbírált menedékkérőkön kívül az elismert menekültek és az oltalmazottak kerülnek. Jelenleg Debrecenben, Vámosszabadiban és Bicskén működik ilyen intézmény.

Őrzött befogadó állomásnak nevezzük a fegyveresen védett, zárt befogadó táborokat. Ezekbe olyan külföldi személyek kerülnek, akiknél fennállhat a szökés vagy a bűnelkövetés veszélye. Békéscsabán, Nyírbátoron és Debrecenben találhatók efféle központok.

Idegenrendészeti fogda Nyírbátoron, Kiskunhalason, Győrött és a Ferihegyi repülőtéren működik. E létesítményekbe akár egy évre is bekerülhetnek azok a személyek, akiket kiutasítottak az országból.

Az **Integrációs szerződés** értelmében a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal pénzügyileg segíti a menekültek és az oltalmazottak beilleszkedését, családsegítő szervezetek bevonásával. A támogatást a státusz elismerésétől számított négy hónapon belül lehet kérvényezni. A maximum két évre szóló segély egyedülálló személy esetén havi 90 000 forintról indul, ám értéke félévente csökken. Ugyanakkor, ha az illető munkát talál, a nettó bérével csökkentett támogatást kap.

egy gazdasági katasztrófa szorításából próbáltak szabadulni, amire nem vonatkozik az egyezmény. A KSH augusztusi adatai szerint 341 ezmagyarországi munkanélküli mellett kételkedem a jövőbeli lehetőségeikkel kapcsolatban.

Empátián innen, sztereotípián túl

Nehéz tehát objektíven megítélni a helyzetet. "Nagyon mély és emberi dolog, de sok esetben már a tárgyilagos információ is segítene tisztázni a nézeteltéréseket" – válaszolja Kováts arra a kérdésre, hogy miképp lehetne megszüntetni az előítéleteket. Úgy látja, ahol tényleges kapcsolat van a csoportok között, kevesebb a konfrontáció. "Oktatni kellene az iskolákban, hogy megtanuljuk kezelni az ismeretlentől, az idegen kultúráktól való félelmeinket."

MÁCSAI DOMONKOS

most Te értékelsz ON Oktatás Hallgatói Véleményezése

Neptun/Ügyintézés/Kérdőívek
Az egyes tárgyakat a jegyek Neptunba vezetése után értékelheted.

Tölsd ki az OHV-t és nyerj egy fehér, vagy egy fekete 32 GB-os iPad minit!

HIRDETÉS

NOVEMBER

18

19:00

Médiatámogató: MÜHELY

www.szkene.hu jegy@szkene.hu 06.20.384.6049 K épület, II. emelet

VITAFÓRUM -

— SEBŐK ORSOLYA

Szeresd a munkád!

Jobb esetben már gyerekkorunktól ezt halljuk otthon, rosszabb esetben később jövünk rá a legfontosabb döntés fontosságára. De szerethetünk-e olyan tevékenységet, amelyet folyamatosan elvárnak tőlünk, illetve amelyet kötelező végezni a napi betevőért?

Ha egy pályaválasztás kezdetén álló fiatal megkérdez egy jogászt, fodrászt, tanárt, szereti-e amit csinál, a leggyakrabban ezt a választ kapja: "hogyne, de azért semmiképp ne válaszd ezt a hivatást!". Az okok különböznek, a kiábrándultság azonban mindennapi jelenség, és szinte természetessé vált a hétfőn induló visszaszámlálás a következő szünnapig. A pályaorientáció során kezdetben mindig rangos helyen szerepel az adott szakma iránti lelkesedés. Emellett később felmerülnek más szempontok is (pl. elhelyezkedési esély, fizetésbeli különbségek, munkaórák száma, stb.), amelyek küthetik a nyeregből ezt a nem elhanyagolható szempontot, így jó esetben valamilyen kompromisszumos megoldás születik. Később viszont, a valódi munkavégzés idején már sok nehézséggel találkozhatunk, így ha nincs meg a maximális elkötelezettség, pillanatok alatt rémálommá válhat a választás. Hetek, hónapok, évek alatt természetesen hozzá lehet szokni az új helyzethez, öt munkanap végül is nem a világ, csakhogy az elgyötörtség és a közöny felhalmozódik.

Azon keveseknek sem fenékig tejfel, akiknek mégis valóra válik az álmuk, és valóban azt kapják, amire számítottak. Nagyon sok munkahelyen az elismerés még mindig várat magára, a 200%-os teljesítmény pedig mindenkit lefáraszt, függetlenül attól, szereti-e a munkáját vagy sem. Sok esetben az eleinte hobbiként űzött tevékenység gyűlöletes rutinná válik a még többet-még jobbat igények közepette.

Ennek ellenére mégis akad olyan, aki valóban a szakmájának él és elégedett azzal, amit csinál. Vajon ők különleges recept alapján dolgoznak, vagy csak jókor vannak jó helyen?

2014. november 10. MÜHELY

NÉZŐPONT

SEBŐK ORSOLYA

Az illemhely nem tréfa

Ha ez ember lánya egy-két óránál több időt kénytelen megbízható toalett közelsége nélkül eltölteni, még napjainkban is alternatív megoldásokhoz kell folyamodnia, hogy élete ne változzon elviselhetetlen sürge-

téssé. Rengeteg lehetőség adott, ennek ellenére egy olyan sincs, amely minőségi garanciát nyújtana.

Az idők során a vécék megannyi variációja látott napvilágot a kerti latrinától a mélyöblítéses változatig. A hölgyek számára azonban sokszor még mindig a rekettyés a leghigiénikusabb megoldás, a közrendelkezésre bocsátott mellékhelyiségek állapota ugyanis

A nagyobb városok e tekintetben szélsőséges képet mutatnak. A leginkább használható alkalmatosságok a gyorséttermek mosdói, ám a városban elfoglalt helytől függően itt sem kizárt a gyomorforgató élmény. Bizalommal nyithatjuk viszont az ajtót, ha csak blokk felmutatása ellenében használható a vécé. Persze kényelmes megoldásnak ez sem nevezhető (és természetesen ingyenesnek sem), de az alternatívákhoz mérten a legelfogadhatóbb típusnak tekinthető. Más a helyzet a budapesti aluljárók gyöngyszemeivel.

A fizetendő csekély összeg senkit ne tévesszen meg, az

előző érából ránk maradt toalettek valószínűleg beikta-

tásuk óta nem láttak tisztítószert. A csak vállalkozó kedvűeknek fenntartott helyiségek állapota szégyenfolt

Az extrém végletek után kevesen vállalkoznak a vidéken található illemhelyek felkeresésére, ám itt gyakran kellemesebb pillanatok várnak ránk. A kert végi fa tákolmány ma már talán bizarrnak hat, kialakítása azonban sokkal kevesebb aggodalomra ad okot, mint városi társai.

Csakhogy mindezek egyike sem veszi figyelembe a nők testi felépítését. A pisilés fertőzésmentes és egyben kényelmes módja számunkra a 21. században kizárólag otthon biztosított. Vajon hogyan lehetséges, hogy a mai napig nem találtunk megoldást erre az igencsak sürgető problémára? Hogyhogy egy cég sem ismerte fel a briliáns lehetőséget a Tiszta WC Projektben? Bizton állítom, egy hölgy sem garasoskodna, ha felütné fejét ez az új találmány.

Hírek és érdekességek a Műhely Online Facebook oldalán

BME KARRIER IRODA

Programok

"Építsd a jövőt" - Izgalmas nemzetközi posztgraduális program -Prysmian Group

Világelső a magasan fejlett technológiájú energia- és hírközlő kábelek és rendszerek iparágban, közel EUR 7 milliárd értékesítéssel 2013-ban. A Prysmian Csoport valódi globális vállalat, 50 országban 91 gyárral, 17 kutatás-fejlesztési központtal és majdnem 19 000 alkalmazottal. Részletes tájékoztatás: hu.prysmiangroup.com; prysmiangroup.com

A program részletes leírása és a jelentkezés helye: http://careers. prysmiangroup.com

Elvárt végzettség: Villamosmérnök; gépészmérnök; vegyészmérnök; energetikai mérnök; közgazdasági; műszaki menedzsment

Nyerj utat Svédországba! Filmpályá-

Jártál már mostanában a budapesti Angyal István parkban?

Szeretnél Svédországba utazni, és ott belesni nagy svéd vállalatok működésébe? Akkor ez a verseny neked szól! Az Angyal István park megújításához kapcsolódóan hirdet rövidfilm-pályázatot főiskolásoknak és egyetemistáknak Svédország Nagykövetsége, a Svéd Kereskedelmi Kirendeltség, valamint magyarországi svéd vállalatok.

Mi a teendő?

Készíts rövidfilmet-telefonnal, vagy egyéb felvevővel-arról, hogy szerinted miben nyilvánul meg a svéd szemlélet az Angyal István Parkban! A filmet töltsd fel a YouTube-ra és küldd el a linket a greensweden@ business-sweden.se címre! Értékes nyeremények várnak rád! Fődíj

Egy hosszú hétvége Svédországban, melynek során a győztes ellátogathat két nagy, támogató, nemzetközi cég központjába.

A pályázat beküldési határideje: 2014. november 30.

A versenyről és a pályázati feltételekről bővebben a www.shsmartforum. hu honlapon olvashatsz. Jó munkát kívánunk!

Business Minds Challenge 2014 -Procter & Gamble

During the 2-day seminar, you and other students from across Central Europe will compete in teams working on functional P&G case studies. Participation in the seminar will provide you with a great opportunity to develop your management skills and informally meet with junior and senior P&G management. You will have a chance to experience how P&G works in Central Europe, get the feel of the Company and last but not least, have fun with other international students! After you apply for the Business Minds Challenge you will be requested to complete 3 steps of our recruitment process. If successful, it will bring you closer to being offered P&G Internship in the future!

Dates: December 4th - 5th, 2014 Location: Warsaw, Poland

Application deadline for all locations: Sunday, November 9th

The Seminar is dedicated to students from 3rd, 4th and 5th year of study of all faculties with business interests from all CE countries: Poland, Latvia, Lithuania, Estonia, Slovakia, Slovenia, Czech Republic, Hungary and Croatia. The language of Business Minds Challenge is English.

*P&G is covering all travel expenses and accommodation.

For more information and to apply, visit our career website.

"SharePoint Developer" ösztöndíjas képzési program

A CollabIT Consulting Kft., mint a magyar SharePoint piac egyik legdi-

namikusabban fejlődő szereplője ösztöndíjas "SharePoint Developer" képzési programot hirdet mester képzésen utolsó éves hallgatók részére. A program célja, hogy a résztvevők magas színvonalú képzések, majd ezt követő gyakorlati időszak keretében a program végén a Microsoft SharePoint portál rendszer tapasztalt fejlesztőivé váljanak.

A program két lépcsőből épül fel:

1. Tízhónapos ösztöndíjas képzés: Tíz hónapon át heti egy alkalommal (4 óra/alkalom) gyakorlott fejlesztők és tanácsadók tartanak kurzust a résztvevőknek. A tíz hónap során a programban résztvevők havi nettó 50.000 Ft ösztöndíjban részesülnek.

2. A képzést követően harminc hónapos gyakorlati időszak következik, amely alatt a programban résztvevők főállásban kerülnek alkalmazásra cégünknél junior fejlesztőként

A harminc hónapos gyakorlati időszakra előre (a programba történő belépéskor) meghatározott, versenyképes jövedelmet biztosítunk, teljesítményarányos bónusszal kiegészítve. A résztvevőnek bármikor lehetősége van kilépni a programból. A képzési program azonban csak azok számára ingyenes, akik elvégzik a teljes programot. A harminc hónapos gyakorlati időszakkal a program lezárul. A programban jól teljesítőknek senior fejlesztői állást ajánlunk cégünknél, az ehhez tartozó kiemelt jövedelemmel.

Az ideális jelölt: Mesterképzésen utolsó éves informatikus (vagy programozási ismeretekkel rendelkező mérnök) hallgató. Legalább középfokú, aktív angol nyelvtudással. Szoftverfejlesztés iránt elkötelezett és érdeklődő. Asp.NET ismeretekkel rendelkezik. Logikus és gyors gondolkodás, kiváló tanulási képességek jellemzik. Jó tanulmányi eredmény a szoftverfejlesztési gyakorlati tárgyakban

Helyszín: A program részleteiről tájékoztató előadást tartunk 2014.11.18. kedd 18h-tól.

Ha szeretnél ezen részt venni, regisztrálj neved és e-mail címed elküldésével a job@collabit.hu címen. A programra jelentkezni 2014.11.20.-ig lehet magyar és angol nyelvû önéletrajzzal a job@collabit.hu címen.

SZAKMAI GYAKORLATOK, GYAKORNOKI PROGRAMOK

ÁLLÁSAJÁNLATOK

Java Developer

Scope of activities: Writing code in Java, using open source software and state of the art implementations of JSRs working alongside experts in field. Working on production software to implement real-world requirements. Participating in the architecture and implementation of new Android applications.

Required knowledge: Ideal candidates will be VERY motivated, quick learners, energetic and creative. They will be students currently enrolled in a computer science, mathematics or science degree. Recent graduates or students of other disciplines with a strong personal interest in programming will also be considered. They need to be comfortable working as part of an international team in a collaborative environment. They need to have Java or C/C++ programming skills; Android knowledge is a plus, speaking English is a MUST.! A cég: atrido systems Kft.

Jelentkezés: allas 1695@sc.bme.hu

JAVA, C++, C# fejlesztő

Valóban gondolkodni tudó és szerető szakembereket keresünk, akiket érdekelnek a legújabb technológiák. Cserébe valódi és hosszasan tartó megbecsülést kapsz. Technológiai/ ügyfél-közeli? Vannak tisztán technológiai és ügyfél-közeli pozíciók is - beállítottság illetve igény függvé-

nyében. Új feladat vagy support: az összes pozícióban jelentős (50%+) az új feladatok aránya. Az új feladatoknál szinte mindig a (2 - 7 fős), magyar vezetésű csapatra van bízva a "hogyan". Egy-egy projekt a néhány hetestől az 1-2 évesig terjed.

Elvárások: Informatikai végzettség, kezdőtől (2-3 év tapasztalat) egészen a nagyon tapasztaltig (10+ év tapasztalat). Utóbbiaknál is elvárás az ún. hands-on hozzáállás.

Jelentkezés: allas_1694@sc.bme.hu

Identity and Access Management

Feladatok: PreSales: műszaki támogatás az ügyfelekkel folytatott tárgyalások során, ajánlatok készítése

Specifikáció: ügyféligények felmérése, folyamatok elemzése, workshop-ok tartása, specifikációk elkészítése

Testre szabás / megvalósítás: specifikációk megvalósítása, installálás, testre szabás, konfigurálás, rendszerek összekapcsolása, dokumentációk

Átadás: megvalósult projektek átadása ügyfeleknek, rendszergazdák képzése, átadási dokumentációk készítése, ügyfelek támogatása felmerülő problémák esetén

Elvárások: Az alábbi szoftverfejlesztési módszerek, technológiák és platformok ismerete előnyt jelent: Java, JavaScript, TCL, JSP / Struts; IDE (e.g. Eclipse); XML / XACML; RDBMS; LDAP / X.500; Windows / Linux / Solaris Server

További elvárások: Jó kommunikációs készség; Ügyfélközpontú szemlélet; Rugalmasság, utazási hajlandóság A termékspecifikus képzéseket a cég biztosítia.

A képzések nyelve német, ezért a nyelv megfelelő szintű ismerete szükséges

A cég: ATOS IT Solutions and Services

Jelentkezés: allas_1696@sc.bme.hu

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 3. K. I. 82., Tel: 06-1/463-3840, Fax: 06-1/463-3844, E-mail: karrier@sc.bme.hu, Honlap: www.karrier.bme.hu

KÖZÉLET 11

Nem éri meg a mértéktelen bulizás

Dr. Czeizel Endre orvos-genetikus egész életében azon fáradozott, hogy felhívja a fiatalok figyelmét szervezetük véges tűrőképességére. Nem járnak jól a bulizók, főleg a férfiak, nekik ugyanis hosszú távú következményként akár testi elváltozást is okozhatnak az átmulatott éjszakák.

Egy diákoknak szóló konferencián nemrég arról beszélt, hogy a bulizás és az alkohol milyen hatással van a fiatal férfiak szervezetére. Mi a bulizás ára? Amikor a férfiak akár már harminc éves koruk környékén észlelik, hogy valami nincs rendben a képességeikkel, rájönnek, hogy valamit tenni kellene. Ekkor jönnek el hozzám. Az esetek magas arányában kiderül, hogy korábban erős volt náluk a cigaretta és az alkohol befolyása. Mindig azt hiszik, hogy az impotencia egy időskori probléma, és hogy csak pechszerűen érkezik. Ma már viszont minden ötödik férfinek gondjai vannak a nemzőképességével, és ennek bizony szinte teljes mértékben az életmódjuk az oka.

Mit lehet ekkor tenni?

Ezekben az esetekben azért rájönnek, hogy a leszokás nem csak egy klisé, így könnyebben ráveszik magukat, de teljesen visszahozni az egészséges állapotot ekkor már nemigen lehet. Hormonális elváltozások is megfigyelhetők, ugyanis az italtól elnőiesednek a férfiak. A szőrzetük például láthatóan ritkább lesz, mivel a nemi jellegeket meghatározó hormonok egyre inkább eltűnnek a szervezetükből. A cigaretta sem csak a tüdő tűrőképességét feszegeti. Franciaországban kísérletekkel bizonyították be, hogy a vérkeringésre a test minden részében már egy év után károsan hat. Talán emiatt is hagyja abba Magyarországon egyre több férfi a dohányzást. Helyette viszont sajnos egyre több nő szokik rá. Mintha nem tanulnánk egymás hibáiból.

A nőknél milyen veszélyei vannak a fiatalkori szokásoknak?

Rájuk minden másképp hat, mások a hormonális következmények is. Amivel vigyázniuk kell ebben a korban, az a fogamzásgátló gyógyszer szedése. Keményen hangozhat, de arról van ekkor szó, hogy a készítmény kikapcsolja a lányok biológiai óráját – ami a nemi ciklusokra vonatkozik –, és százból hat lánynál az abbahagyásakor nem tud visszaállni az eredeti menetrendre. Férfiaknál ez az arány ugyanakkor negyven százalékos volt a kísérleti bevezetésnél. Ezért nincs számukra ma ilyen alternatíva. Vigyázni kell tehát a nőknek is, de azt el kell mondanom, hogy nagyobb a tűrőképességük e téren, mint a másik nemnek. Ez beléjük van kódolva genetikailag, ahogyan

a nőiség is, ami a női szerepekre teszi őket alkalmassá.

Mi történik akkor, ha ennek ellenére egy férfias szakmát választanak?

A normál szakmákkal, amit férfiak és nők is ugyanúgy el tudnak végezni, nincsen probléma. Extrémebb esetekben viszont bizonyos hormonális átalakulás is megtörténik, igazodik a szervezetük a valószínűséggel egyedül fogja magát találni negyven-ötven éves korában, család nélkül. Holott a biológiai órájuk még bőven jó időt jelez, nem ketyeg általában annyira gyorsan, mint amennyire aggódnak érte. Bőven van idő a megfelelő életkörülmények megteremtésére. Viszont manapság sokszor elszalad velük a ló, szeretnék teljes mértékben maguk irányítani az életüket.

felvett szokásokhoz. A nagyobb probléma azzal van inkább, hogy egy férfiasan gondolkodó, és úgy is viselkedő nőtől senki sem akar gyereket. Ha valaki a szebbik nem képviselőjeként focista vagy magas rangú vezető akar lenni, számolnia kell azzal, hogy nagy

A korai szakaszban szeretnék kibulizni magukat, és később nekik ezért kell a "megfelelő" időben orvosi segítség a gyermekvállaláshoz. Bejött hozzám egyszer egy nemzetközi bank idősebb hölgy vezérigazgatója, hogy gyereket szeretne. Dajkaterhességgel akarta megoldani a problémáját, azaz hogy vegyék ki a petesejtjét és más hordja ki a babát helyette. Azt mondta, hogy az apa személyét teljes mértékben rám bízza. Erre én viszont azt feleltem, hogy nem vállalom a feladatot, mert egy ilyen nőből sosem lesz jó anya. Pedig egy okos nő a gyermeke genetikai adottságaiból harminc százalékkal többet tud kihozni.

Miben mutatkozik meg ez?

Tegyük fel, hogy van egy tehetséges gyereke. Akkor lehet csak belőle igazi talentum, ha foglalkoznak vele és fejlesztik a képességeit. A genetika önmagában mindössze egy ajándék, a kirívó adottságú fiatalok kilencven százaléka a társadalmi züllés miatt nem váltja valóra az álmait. Ha a szomszéd megy inni, akkor neki is kell, ha a partydrogok vannak terítéken, akkor azok náluk is előkerülnek. Ezek még az előbb felsorolt fizikai kockázatoknál is súlyosabb problémá, és ugyanúgy a reprodukció hiányával járnak. Sokan a valóságshowkat tekintik a követendő példának, ami csak arról szól, hogy hogyan lehet bulizással és semmittevéssel tölteni a napot. Az ilyen közvetítések nagymértékben hozzájárulnak a társadalmi zülléshez, vagy inkább züllesztéshez. Száz évvel ezelőtt Wigner Jenő még azért lett depressziós, mert kiderült, hogy Neumann János jobb nála matematikában. Ettől ma már senkinek nem jutna eszébe összeomlani. Az életmódnak is van divatja, és ma más közegnek akarunk megfelelni, kapcsolatainkat egyre inkább a showműsorokhoz hasonló ideiglenesség és összesodródás jellemzi. Ez lett a trendi.

Az ennyire véletlenszerűen kialakult ismeretségekben tulajdonképpen menynyi szerepe van még az egyéni tulajdonságoknak? A kinézet, a jó életvitel számítanak egyáltalán?

Genetikailag ez nincs negatív hatással az emberi nemre, az adottságainkat nem rontja, ha tulajdonképpen semennyi időt sem foglalkozunk jövőnk tervezésével, társunk kiválasztásával. Akkor sem, ha hasonlóan önpusztító embert választunk magunk mellé. A világon élő összes ember génállományában a maximum eltérés 0,1%. Tehát egy kosárból válogatunk, amiben az összetevők folyamatosan keverednek. A fekete emberekből kialakultak a sárgák, a sárgákból a fehérek. Most a világméretű keveredés folyik az emberek között, újra ki fog alakulni egy egységesebb embertípus a ciklikusságnak megfelelően. A földön tetszőlegesen kiválasztott népcsoportok, például a cigányság és a norvégok, vagy a zsidók génállományukban nem térnek el, ugyanarra lennének képesek, ugyanolyan intelligensek és ugyanannyi lehetőség van bennük. A faji megkülönböztetés fogalma az orvostudományban ismeretlen. A kérdés nem erre vonatkozik, hanem inkább hogy mire használjuk fel, amink van. Ahhoz, hogy emberek legyünk minden feltétel mindig adott, de hogy megmaradjunk embernek, ahhoz a bulikultúra nem járul hozzá. Aki tudatosan önpusztító életmódot él, nem is érdemli meg a veleszületett készségeket, mert nem tud velük élni. Ha nem tudjuk előhozni, semmi előnyünk nem származik belőle.

Így lehet tudományos értelemben elpazarolni a tehetséget?

Pontosan. Ha valaki meg is ússza a kicsapongó életből eredő, látható testi leépülést, és igaz, hogy a génjeink nem torzulnak ennek következtében, de a hajlamok köztudottan öröklődnek. Van, ahol ez ki sem derül, de akiknek a családjában volt már valamilyen szertől függő egyén, annak jobban kell vigyáznia. Náluk gyorsabban alakul át a partydohányzás vagy a haveri sörözés addikcióvá. Csak a fiatalok harmada-negyede jön rá erre időben, és általában ők azok, akik látják a szülőknél a folyamat végkifejletét és az absztinencia mellett döntenek. Ez nem is hülyeség, mivel ilyenkor még a legtöbb folyamat visszafordítható, sőt, még az életet is élvezhetik.

VODICSKA BABETT

Prof. dr. Czeizel Endre orvos-genetikus

- Az orvostudományok mai napig aktív akadémiai doktora.
- A SOTE-n végezte tanulmányait, 1973. óta végez genetikai tanácsadást, egy időben az ENSZ Egészségügyi Világszervezeténél (WHO) is dolqozott.
- Kutatási témái az öröklődés, a genetikai ártalmak. A veleszületett adottságok vizsgálatában úttörő szerepet játszott.
- Kiemelkedő szerepe volt a genetikai és szexuális ismeretterjesztésben hat televíziós műsor szerkesztőműsorvezetőjeként, és kidolgozta az Optimális Családtervezési Modellt.
- Angol nyelven több mint háromszáz publikációja, magyar nyelven számos könyve jelent meg.

Néhány kitüntetése:

Kiváló Orvos (1988) A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje (2005) Hazám-díj (2011) Radnóti Miklós antirasszista díj (2012) Semmelweis-díj (2014)

SPORT 12

Fuss az életedért!

Őseink ugyanezt tették már körülbelül kétmillió évvel ezelőtt is: nekik a mindennapi "kenyérért" nem megdolgozniuk kellett, hanem megküzdeniük. Méghozzá ez az erőpróba elsősorban hosszútávfutást, illetve terepfutást jelentett. Semmi kétség tehát, hogy elődeink meglehetősen jó kondícióban voltak, és sajnos az is elmondható, hogy a legtöbb ma élő embernél fittebbnek bizonyultak volna.

Számos statisztikai adat alátámasztja, hogy az emberek nagy része nem fordít kellő figyelmet egészsége megőrzésére. Ez azért szomorú, mert az orvos- és egészségtudomány fejlődése mindezekre sokkal több lehetőséget kínál, mint anno az őskorban élő homo erectusnak és társainak. Legtöbb esetben csak akkor fordulunk szakemberhez, ha kialakult a baj. Pedig a megelőzésre sokkal nagyobb figyelmet kellene fordítanunk. "Vannak, akik azért keresnek meg, mert egészségesek szeretnének maradni. Beutalom őket vérvételre, ultrahangos vizsgálatokra és a leletek értékelésekor beszéljük meg a további teendőket. Jelentős életmódbeli változtatásokra a páciensek csak nagyon kis része hajlandó, viszont kisebbekre könnyebben rávehetőek." – nyilatkozta dr. Velejti Gabriella házior-

Ki gondolta volna, hogy a futás tett minket emberré és evolúciósan is belénk kódolt? Ez bizonyára rossz hír a sportágat nem kedvelőknek, de ha jobban belegondolunk, akkor beláthatjuk, hogy nagyon is igaz. Több mint húsz éve Daniel Lieberman a Harvard Egyetemen kutatásokat kezdett ezzel kapcsolatban. Malacokat próbáltak futópad használatára késztetni, sikertelenül. Denis Bramble kollégájával együtt megfejtették ennek az okát: a sertések nem rendelkeznek azzal a nyaki ínszalaggal, ami a fej stabilizációjáért, így a

majmoknál sem található ez meg. Így érthető, hogy a felegyenesedett ősember szervezete miért tudott a hosszútávfutáshoz alkalmazkodni és miért volt képes kilóométereken át kitartóan a zsákmányát üldözni. Egyes tudósok szerint ez hatalmas evolúciós előnyt jelentett, hiszen egy frissen elejtett préda sokkal gazdagabb tápanyagokban, ami az agyi működést rendkívüli elégtelenné válnak, szívinfarktus

véredény pedig nem képes az általa ellátott szívizomrészhez elegendő oxigént szállítani, így különböző kórképek jelennek meg. Szerencsésebb esetben az elzáródás lassan, évtizedek alatt alakul ki, és van ideje a szívnek némiképp alkalmazkodni a megváltozott oxigénellátáshoz. Amikor azonban a kompenzációs mechanizmusok is tény, és ami a legszomorúbb, hogy nagyon könnyen lehetne rajta változtatni. Ugyanis számos rizikófaktor csupán életmód-változtatás kérdése. Tehát a megoldás a rendszeres testmozgásban és az egészségtudatos táplálkozásban

De miért éppen a futást tartják a tökéletes megelőzési módnak és mi ennek az orvosi háttere? "Ennek a mozgásformának a legfontosabb hatása az állóképesség növekedése. Edzi a tüdőt, a szívet, az érrendszert, az izomzatot, a csontés idegrendszert. Kezdetben nő

és tilos túlzásokba esni. A maratont tekintve nem a táv, hanem az iram a veszélyes. Testünket fel kell készíteni erre a megterhelésre. Az egészséges keringési rendszer könnyen adaptálódik, ám egy merev falú érrendszert csak lassan és szakaszosan szabad eme próbának kitenni." - tudtuk meg Velejtitől. A doktornő azt is elmondta, hogy a bemelegítések és levezető nyújtások kulcsfontosságú szerepet játszanak az ízületek védelmében, valamint az inak és az izomzat kímélésében. A boka és a térd van a legjelentősebb terhelésnek kitéve,

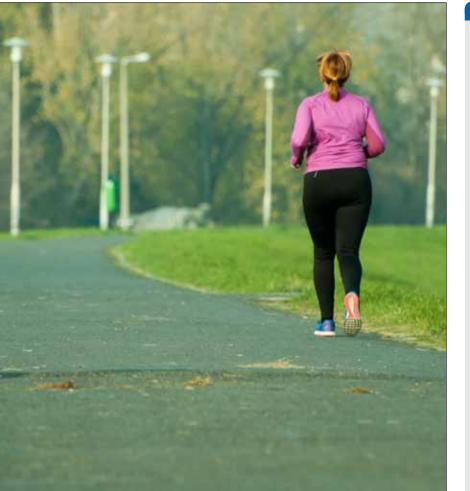

A kiszáradás elkerülése érdekében ne futás előtt vagy alatt igyuk tele magunkat, hiszen a szervezet nem képes ilyen gyorsan felvenni a vizet. A napközbeni folyamatos folyadékpótlással sokkal jobb hatást érhetünk el, mintha hirtelen magunkba töltenénk egy palack ásványvizet.

A brit Fauja Singh az első ember, aki százévesen teljesítette a teljes maratoni távot. 8 óra 11 perc 6 másodperc alatt ért be a célba 2011ben Torontóban. 101 évesen aztán tovább javította korosztályos rekordját, 7 óra 49 perces eredménynyel teljesítette a távot a London Maratonon

Felmérésekből kiderül, hogy a különféle sportágak miatt kialakult sérülések legtöbb esetben (24%) a térdet érintik. Ez az emberi test legnagyobb ízülete. Elég egy hirtelen mozdulat vagy egy közvetlenül ide találó ütés, és a térdkalács máris kiugorhat a helyéről

A hosszútávfutás hatására megnő a szív térfogata és az ütésenként szállított vér mennyisége. Egy átlagos ember nyugalmi pulzusa 60-75 között mozog, egy jó állóképességű sportolónak ez általában 50 körül van, de a maraton futóknál mértek már 30 alatti értéket is.

módon elősegítette. A futást elsajátító fajoknál a medence és a lábfej szerkezete is átalakult, a térdízület pedig jelentősen megerősödött. Ezt a képességet tekinthetjük őseink ajándékának. Hiszen nekünk már nem szükséges mérföldeket szaladni étkezéseink előtt, viszont felmenőinkről példát véve ugyanúgy futnunk kellene az életünkért, csak kicsit más értelemben...

A keringési rendszer fő ellensége az ateroszklerózis (érelmeszesedés), ami az erek falának megkeményedését és megvastagodását jelenti. Úgynevezett plakkok rakódnak le az ér belső oldalára, amelyek évről-évre fokozatosan növekednek, ezzel szűkületet, illetve elzáró-

következhet be, ami sok esetben végzetes. Az Európai Unióban a halálesetek több mint feléért a szív- és érrendszeri betegségek a felelősek. Ez körülbelül kétszerese a különféle daganatok következtében elhunytak számának. Nagyon magas a maradandó egészségkárosodással, rokkantsággal járó szívbetegségek száma is, ezért igazi népbetegségről van szó. Sajnos itthon sem jobb a helyzet, hiszen az évi kb. 130 000 halálesetnek több, mint felét a kardiovaszkuláris problémák okozzák. Ez számokban kifejezve azt jelenti, hogy a keringési rendszer rendellenességei miatt minden nyolcadik percben elveszítünk egy magyar államtutás közbeni egyensúlyért telel. A 🏻 dást okoznak. A keskenyebbé vált 🔝 polgárt. Ez viszont már sokkoló 🔻 itt is nagyon tontos a tokozatosság

a pulzusszám, a perctérfogat és a vérnyomás, ami nagy megterhelést jelent a szervezetnek. Amennyiben ez sorozatossá válik, a szív elkezd gazdaságosan működni. Kiváló alkalmazkodóképessége révén hozzászokik a rendszeres terheléshez: a vérnyomás és a pulzus sem lesz olyan magas, így nagyobb vérmennyiséget fog átmozgatni. Ennek eredményeképp javulnak az anyagcsere-folyamatok, fejlődik a légzőkapacitás, erősödik az izomzat és a csontrendszer. Emiatt óriási a futás preventív ereje. Ehhez társul még a lélektani hatás: örömérzés kialakulása, illetve feszültségoldás. Így csökkenti az idegrendszeri és pszichés zavarok tüneteit. Azonban

főleg ha nem megfelelő lábbeliben és aszfalton vagy betonon kocogunk.

A futás a világ legegyszerűbb és legolcsóbb sportja, csupán egy megfelelő cipő kell hozzá, és igény szerint egy zenelejátszó fülhallgatóval. Nem kell semmihez sem alkalmazkodni, bárhol bármikor űzhető. Saját teljesítőképességünket figyelembe véve hamar belekóstolhatunk a fejlődés ízébe, ami minden bizonnyal megadja a további löketet ahhoz, hogy miért folytassuk. Innentől kezdve csak elhatározás és kitartás kérdése és szép lassan így válik életünk részévé ez a mozgásforma.

POGÁCSÁS BETTINA

Mindig az első lépések a legnehezebbek, ezért pár jótanáccsal szolgálnánk azoknak, akik most szeretnének elkezdeni futni, vagy csak egy kis további motivációt szeretnének gyűjteni.

Szerezz egy futócipőt! - persze el lehet kezdeni egy régi dorkóban is futkározni a lakótelep körül, de a mai profi futócipők rengeteget tudnak segíteni az izületeink kímélésében. Ha nem maratonra készülsz, nem kell a legdrágább modellekhez ragaszkodni, bármelyik nagy sportszergyártó cég alap modellje megfelelő lesz az elején. Ha kifogsz egy jobb akciót karácsonyhoz közeledve, vagy ellátogatsz az outletbe, pár ezer forintból megúszhatod az első beruházást.

Keress elérhető célokat! – Mindig olyan rövid távú célokat állíts fel magad előtt, ami teljesíthető, amire nem görcsölsz rá. Ha már az elején túlvállalod magad, az könnyen sérüléshez vagy csalódottsághoz vezethet.

Szánj rá időt! – legyél bármilyen kezdő is, szánj rá egy futásra alkalmanként legalább 20-30 percet. Egy rövid, pár perces bemelegítés is sokat számít a sérülések megelőzésében. Bármenynyire nehezedre is esik, mindig mozogj legalább 15 percet. Ha nem tudsz ennyit egyben lefutni, váltogasd a futást sétával. A testednek is kell ennyi idő, hogy ráérezzen a ritmusra. Inkább alacsonyabb pulzuson (150 alatt) próbálj hosszabb időt mozogni,

Hogy kezdj neki? mintsem rövid sprintektől pár perc alatt

Vissza a természetbe! – Ha időd engedi, keress egy kis zöldet. Az erdőben futni egészen más élmény, mint a városban, magával ragad a természet nyugalma, s eddig ismeretlen perspektívából csodálkozhatsz rá a környezetedre. De ha az erdő messze van, akkro se csüggedj – már a Kopaszi gát vagy a Margitsziget is egészen más, mint a belvárosi betondzsungel.

Ne rettenj meg az időjárástól! - Bár egy téli hideg napon vagy egy esős délutánon nehéz magunkat rávenni, hogy kimoduljunk a meleg szobából, de miután megküzdöttél az időjárás szeszélyeivel, rögtön szuperhősnek érezheted magad – de legalábbis dúdolhatod magadban az Eye of the

Gyűjts társakat! – Szervezz be másokat is a baráti körödből. – ha neked épp nincs kedved kimozdulni, ők majd rábeszélnek, hogy ne lustálkodj. Társaságban pedig gyorsabban telik az idő

Fordulj profihoz! –sok olyan sportklub és szerveződés is működik az egész országban, akik foglalkoznak amatőrökkel is. Itt tapasztalt edzők és futók segítenek a helyen edzésmódszerektől kezdve az ideális célok kiválasztásán keresztül a sérülések elkerüléséig mindenben, ami futás.

Figyelj a lábadra! – A jó cipő mellett foglalkozz a helyes futótechnikával és a lábtartással is. Ha problémáid vannak az izületeiddel, gondolkodj el sportoláshoz alkalmas lúdtalpbetét vásárlásán. Ez sokszor csodákra képes

+1 - Ha túl sok a túlsúly. – Ha nagy túlsúllyal küzdesz, a kezdeti fogyáshoz próbálj olyan sportágat választani, ami kevésbé terheli az izületeidet. Az úszás mellett a kerékpározás is beválhat, de a puha talajon (pl. erdőben) végzett gyors gyaloglás és futás is jó lehet. A mozgás mellett fordíts nagyobb figyelmet az étrendedre is, de ne támaszkodj pusztán a fogyókúrára!

Dereng valami?

Számos megoldás született már az autó- és kerékpárutak éjszakai kivilágítására, ám ezek többsége energiafüggő, míg más ötleteknek a rossz látási viszonyok szabnak gátat. Egy Dél-Hollandiában kipróbált alternatíva a jövőben mindkét problémán segíthet.

A megoldás nem más, mint egy foszforeszkáló felfestés. A speciális anyag nappal feltöltődik, éjjel pedig akár tíz órán át is kielégítő fényt biztosít a közlekedők számára. A burkolat csíkjainak kékeszöld színe meglehetősen futurisztikus látvány nyúlt az éjszakában, az egymás mellé festett

három csík így nem csupán a láthatóságot biztosítja, hanem segíthet a figyelmet is fenntartani.

A foszforeszkáló festéknek számos előnye van a jelenlegi világítási módszerekkel szemben. A legfőbb ezek közül, hogy ködben is ugyanúgy funkcionál, míg ez a fényviszszaverő párjáról nem mondható el. Nem igényel áramot sem, ezért használata lényegesen egyszerűbb, valamint az oszlopok sem csúfítják el az olyan kritikus helyszíneket, mint például a természetvédelmi körzetek.

Nyitott kérdések természetesen vannak még az ötlettel kapcsolatban. Nem lehet tudni, mennyire szennyező a felhasznált anyag, a tartósságot illetően is csak találgatnak, és az is talány, hogy milyen hatásfokkal tud világítani például egy negyven napos eső alatt.

LÁSZLÓ GÁBOR

Új módszer, új lehetőségek

Manapság a daganatos megbetegedés a vezető halálokok közé tartozik. Szinte minden szervet érinthet, válogatás nélkül támad, és sok esetben alattomos, mert mire észrevesszük a betegséget, már késő.

A daganatok lehetnek jóindulatúak (benignus), vagy rosszindulatúak (malignus). Mindkét esetre igaz, hogy a sejtek kontrollálatlanul növekednek, de míg a benignus daganatok nem, addig a malignus tumorok betörnek a környező szövetekbe, és elpusztítják azokat. További különbség, hogy a jóindulatú daganatokat egy hártya borítja, ami elszigeteli őket a környező szövetektől. Lassan növekednek, általában könnyen eltávolíthatók, és a legtöbb esetben nem veszélyeztetik az életet.

A daganatos betegek túlélési esélyét az is rontja, hogy a tumor markerek vizsgálata még nincs benne a rutin eljárásban, a betegség meghatározása nehéz és drága. Lehetséges azonban, hogy a közeljövőben ez is megoldódik.

Egy egyszerű, elektroforézisen alapuló, nagyon érzékeny tesztről publikált Diana Anderson, a Bradford Egyetem profeszszora. Ez az ún. comet assay-on alapszik, és az adott sejtek DNS mutációit vizsgálja. Lényege, hogy a betegség miatt stressz alatt lévő fehérvérsejtek az UV fény által okozott DNS károsodást kevésbé képesek kijavítani, mint azok, melyek egy teljesen egészséges szervezet részét képezik. A teszt ezt a különbséget méri. A kísérletekbe több száz embert

vontak be, köztük már bizonyítottan daganatos megbetegedésben szenvedőket (vastagbél, melanoma és tüdőrák), és egészséges embereket is, az eredmények biztatóak. A kísérletben részt vevő betegek vérmintáit nagy biztonsággal tudták elkülöníteni a részt vevő egészséges személyek mintáitól, valamint azt is elég nagy pontossággal lehetett megállapítani, hogy milyen típusú megbetegedésben szenvednek.

KALOCSAI RÉKA

Esernyős forradalom

Itt van az ősz, és vele együtt az esős-szeles napok is. Ez a párosítás pedig különösen bosszantó, mivel a hagyományos esernyőink egy gyengébb széllökés hatására is alternatív geometriai alakzatokat képesek felvenni, jelentősen csökkentve a hatásfokot. A Nanjing Egyetem hallgatói megelégelve a kicsavart ernyők problémáját kifejlesztették az Air umbrellát, melynek internetes Kickstarter kampányán hamar sikerült összegyűjteniük a kitűzött összeget.

Ha egy esős napra gondolunk, a fent említett problémán túl további nehézségek vehetik el a munkakedvünket már korán reggel. Hiszen nem elég, hogy egy kicsavart roncsot tartunk a kezünkben, tömegközlekedni is kell, nem beszélve a kinyitva szárítás

helyfoglalós játékkal egybekötött rituáléjáról.

De mi lenne, ha elhagynánk a konstrukció Achilles-sarkát, magát az ernyőrészt? A fejlesztőcsapatot is ez a gondolat vezérelte, így hát az eszközt mindössze egy fáklyaszerű nyélre redukálták, melynek tetején sűrű levegőt fújó ventilátor kapott helyet. Az így képzett légpajzs tökéletesen távol tartja az esőcseppeket a felhasználótól. A ventilátor alatt meghajtásról gondoskodó motor dolgozik, mely a nyél túlnyomó részét elfoglaló lítium akkumulátorból táplálkozik. Legalul a bekapcsoló gomb és egy intenzitást szabályozó kapcsoló található.

A prototípust háromféle kivitelben készítették. A legkisebb harminc, a középső ötven, míg a legnagyobb nyolcvan centiméter hosszú. A méretek közti eltérést az akkumulátor nagysága okozza, mely hosszúságonként különböző üzemidővel is jár. A legkönynyebb változat fél kilogrammos és tizenöt percet bír, míg a legsúlyosabb is csupán 850 grammot nyom megduplázott működési idővel. A neten fellelhető ismertető alapján a légpajzs két személy számára nyújt kényelmes fedezéket.

Az egyetlen igazi buktató tehát az időkorlát, ugyanakkor még így is sikerült a hagyományos esernyők három legfőbb problémáját egyre csökkenteni. Ha nem akarunk órák hosszat a zuhogó esőben bolyongani, hanem a munkahelyre be, töltés, munkából haza ritmust követjük, akkor a harminc perc is elegendő lehet. A csapat már dolgozik a tartósabb használat biztosításán.

Az Air umbrella a Kickstarteren rövid idő alatt elérte a kitűzött tízezer dolláros célt, cikkünk megírásáig pedig annak tízszeresét gyűjtötték össze a fejlesztők. A megjelenés dátumát 2015. decemberére szeretnék időzíteni.

Némileg megnövelt üzemidővel és jó árazással a láthatatlan esernyő sikeres termék lehet a jövőben. Olyannyira hétköznapi problémát old meg, hogy talán csak Mary Poppins az egyetlen, aki nem venné hasznát. Reméljük, hogy hazánkba eljutva sem köt ki a Teleshop, vagy a vidéki termékbemutatók kétes értékű kínálatában.

LÁSZLÓ GÁBOR

Hogyan készül Paks II?

Fórum az atomerőművi kapacitás fenntartásáról

Napjaink egyik legvitatottabb kérdése a Paksi Atomerőmű bővítése, ami mellett az Energetikai Szakkollégium sem mehet el szó nélkül. Számos szervezet, szakkollégium rendezett már e témában rendezvényt, amelyek nagy része főként a beruházás létjogosultságát tárgyalta, sokszor szakmailag nem alátámasztott tényekkel. Ezért éreztük

fontosnak egy olyan rendezvény megszervezését, amely hiteles forrásként szolgáltat információkat a paksi kapacitás fenntartásáról. A beruházás sokszínűsége miatt meg sem próbálunk minden részletet tisztázni, rendezvényünket kimondottan a projektre élezzük ki, ezen belül is az ehhez kapcsolódó éppen aktuális kérdésekre, problémákra,

újdonságokra, valamint az engedélyeztetési

Ehhez a témában leginkább érintett előadókat kértük fel hatósági, beruházói, illetve kormányzati oldalról. A rendezvényre elfogadta felkérésünket Prof. Dr. Aszódi Attila, a Paksi Atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztosa, Nagy Sándor, az MVM Paks II Zrt. vezérigazgatója, valamint Fichtinger Gyula, az Országos Atomenergia Hivatal főigazgatója.

A fórum 2014. november 12-én, 17 órai kezdettel a Budapesti Műszaki és Gazdaság-

HIRDETÉS

Hogyan készül
Paks II ?
2014. november 12. 17:00
BME Q épület

tudományi Egyetem Q épületének I. előadójában kerül megrendezésre. Az eseményen való részvétel regisztrációhoz kötött, előzetes regisztrációra az Energetikai Szakkollégium honlapján, a www.eszk.org/paks2-n, továbbá, a terem kapacitását figyelembe véve a helyszínen van lehetőség.

MŰHELY

A zörejezés művészete

Beke Tamás hangmérnök több mint tíz éve foglalkozik zörejezéssel, tulajdonképpen szinkronizálja a történések hangját. A segítségével most betekintést nyerhetünk a filmes utómunkák világába.

Mi a feladata egy foley artistnak?

Egy filmforgatáson a dialógusok legjobb minőségben való rögzítése az elsődleges feladat. A foley artist, más néven zörejművész a helyszíni hangokat, a lépéseket és az egyéb mozgások zörejét pótolja.

Egy külföldi film szinkronizálásakor szükség van zörejezésre?

Alapvetően nem, mivel ma már nagyon ritka, hogy nincs vagy rossz minőségű az ún. nemzetközi hang. Azt a hangsávot hívjuk így, amely a dialógusokat kivéve mindent tartalmaz a filmből. Előfordul, hogy a párbeszéd melletti zörejek eltűnnek a felvételről, mert ugyanazzal a mikrofonnal rögzítették. Ez inkább a sorozatoknál gyakori, mivel igyekeznek mindent a forgatáson felvenni. Például, egy régi Dallas epizódnál feltűnő, hogy a nemzetközi sávon csak a fontosabb hangok vannak rajta, és a lépésekkel, apróbb mozdulatokkal nem foglalkoztak.

Hogyan utánzod az állatok mozgását?

Legutóbb egy méhkas hangját kellett létrehoznom, ahogyan a méhek a kaptáron mászkáltak. Ehhez egy fonott kosár alján az ujjaimmal kaparásztam. Viszont

egy kutya lépteinek utánzásánál alapvető probléma, hogy több a lába, mint nekem. Egy ember lépteit szinkronizálni könnyebb, mert ha koncentrálok, akkor egy idő után megérzem a színész mozdulatait. Nem is a lábát nézem, hanem a testét, az arcát, így kiismerem őt

Mikor van még szükség zörejekre?

Az animációs filmek rajzolva készülnek, tehát semmilyen hang nem áll rendelkezésünkre, ezért mindent nekünk kell létrehozni. Egy hagyományos film zörejezése körülbelül egy hétig tart, míg például a Macskafogó 2-n négy hétig dolgoztunk. A megrajzolt világ ellenére az emberek valósághű hangokat várnak el az animációs filmekben is.

Melyik a kedvenc hangod, amit elké-

Az egyik, amikor a Macskafogó 2-ben Grabovszky bedobja a százast a vaskutyába, ami a lábánál kigurul. Rajzilag annyi látszik, hogy a kamera végigsvenkel a kutya oldalán. 3-4 órán keresztül játszottam a stúdióban egy kottaállvánnyal és egy ötvenessel, majd a felvett anyagból vágtam össze, ahogyan a kutya belsejében mozog a pénzérme. A másik, a Pánik című film nagyon lassú ajtónyitása, amelynek hangjához fémzárral és egy ládával játszadoztam.

Milyen furcsa szituációkba kerültél már zörejezés közben?

Megmosolyogtat, mikor arra a szituációra gondolok, amikor a kissé ittas férfi bemegy egy házba, ahol belelép egy vödörbe és elesik. Amikor feláll, akkor hallja, hogy milyen jó hangja van a vödörnek a lábán, és elkezd szteppelni. Ehhez az egyik lábamon 38-as női csizma volt, aminek az aljára még egy százast is ragasztottunk, míg a másikon egy vödör, úgy szteppeltem.

Melyik az a hang a vásznon, ami teljesen más a valóságban?

Előfordulnak szituációk, amikor az igazi hang nem hozza meg a várt hatást. Egy kollégámnak volt egy jelenete, amelyben lerobban egy motorcsónak a tó közepén. A valóságban leáll a motor, de a filmben valami kattanással jelezni kellett, hogy történt valami. Akkor szól valami jól, ha a nézőnek a szeme sem rebben, és azt gondolja, hogy az a természetes. Szeretem,

hogy nincs behatárolt hangja a dolgoknak, így van egy kis szabad terem. Például a Macskafogó 2-ben a macska beleteszi egy óriási szendvicsbe az egeret. A kinyíló zsömléhez egy bőrkanapét használtam, amelynek ki lehetett venni a párnáit.

Szoktál más filmekből ötletet meríteni?

Nem. Már túl vagyunk azon, hogy bevált "receptek" alapján zörejezzünk. Nagyon sok ötletet szül a kényszer, amikor az ember dolgozik, és hirtelen szüksége van egy hangra. Egy mentőautóban zajló jelenetnél pótoltuk a mozdulatokat, amihez magam köré gyűjtöttem az eszközöket. Viszont az egyik pillanatban a mentős kihúzott egy fiókot, ami annyira meglepett, hogy csak annyi időm maradt, hogy egy műanyag vackot végighúztam az asztalon.

Hogy néz ki egy zörejstúdió?

Próbáljuk a filmben lévő helyszíneket, bútorokat reprodukálni. Emellett elengedhetetlenek a különböző járófelületek, ahol a lépéseket vesszük fel. Alapvetően sok kacattal kell felszerelni a stúdiót, hogy tudjak mihez nyúlni. Kicsit úgy gondolok minden eszközre, mint egy hangszerre, aminek meg kell valahogyan szólalnia.

Előnyt jelent, hogy egyben hangmérnök is vagy?

Természetesen, hiszen jó tudni, hogyan viselkednek a mikrofonok. Tudni kell, hogy mikor hagyatkozzak a hangmérnök fülére vagy mikor a sajátoméra. Például, egy animációban az autót vezető férfi szivarjára rárepült egy légy. A bogár lépteit az ujjbegyeimmel a másik kezemen játszottam, de semmit nem hallottam belőle. Ekkor a hangmérnök irányított, hogy erősebben vagy gyengében doboljak az ujjaimmal.

TAKÁCS KAROLINA

A hangok birodalmában

Még kortárs művészeti mércével is szokatlan múzeumi élmény fogadja azokat, akik ellátogatnak a Műcsarnok október közepén megnyílt Az érzékelhető határán – más hangok című kiállítására. A tárlat egy tucat magyar és külföldi művész, illetve művészcsoport installációin keresztül vezet be a műalkotásaikat a hangokra építő képzőművészek világába.

A kurátor, Sőrés Zsolt által kiválogatott alkotásokban az a közös, hogy a hangok rögzítésével, manipulálásával, illetve az érzékelésre tett hatásaival kísérleteznek. Az installációk az elmúlt egy évtized termékei és a modern technikának, a precíz felvételi eljárásoknak, valamint a

hangok transzformálásának szinte mindegyik alkotásban fontos szerepe van. A kiállító művészek azonban a hangok világának más-más aspektusát mutatják be: vannak, akik a mindennapi élet zajait, mások zenei vagy természeti hangokat használták fel, de olyan alkotás is akad, amely kifejezetten azokra a zajokra akarja ráirányítani a figyelmünket, amelyeket csak ilyen, mesterséges körülmények között érzékelhetünk. Az alkotások egy része elsősorban az érzékszervekre ható mű, de egyes művészek a hanginstallációkkal gondolati, konceptuális problémákat feszegetnek.

A tárlat különlegessége, hogy a korábban elkészült alkotások mellett vannak kifejezetten a Műcsarnok tereibe megálmodott, erre a közegre reflektáló művek is. A dán Christian Skjødt a múzeumi térbe áramló fényből táplálkozó műalkotást hozott létre (Rezonális zavarok III.), amely autonóm áramkörével a fény intenzitását ülteti át hanggá. Hans w. Koch

német művész Kvintköre pedig a múzeum környezetében, mikrofonokkal rögzített hangokat használ fel és bont elemeire.

Az ember és környezetének kapcsolata is kiemelt témája a művészeknek, akik közül sokan interaktív, a néző beavatkozásával teljessé váló alkotásokkal jelentkeztek. A magyar BINAURA csoport Alpha című hanginstallációját például a látogatók mozgása zavarja meg és alakítja folyamatosan.

A műalkotásokat a múzeum egy-egy külön termében, a hangot és a fényt is kizáró fekete függönyökkel elválasztva helyezték el. Így minden helyiségben szó szerint egy új világ tárul elénk, amelynek alapja a hangi környezet, de a művek gyakran kiegészülnek vizuális, elsősorban a fényhatásokra építő ingerekkel is. Ennek köszönhetően minden teremnek egyedi hangulata van, ami többnyire azonnal megérinti a nézőt, viszont a befogadásához idő szükséges. Sajnos a Műcsarnok tereiben ezúttal sem kell

azon aggódnunk, hogy a többi látogató megzavar a műélvezetben: a nézők száma kevés, de ez a körülmény lehetővé teszi, hogy komótosan, teljesen az alkotásokra koncentrálva barangoljuk be a kiállítást. Hiába van viszonylag kevés mű, ezek többsége ráhangolódást, szinte meditatív befogadást igényel, ezért Az érzékelhető határán nem az a fajta tárlat, ami gyorsan végigjárható. Az installációk komplex hatást gyakorolnak az érzékszerveinkre, de csak akkor, ha időt hagyunk magunknak az elmélyedésre. Az alkotások nagy része ráadásul folyamatosan változik, minden pillanatban más

élményt nyújt, ezért érdemes a kihelyezett babzsákokon, kanapékon ülve elidőzni az egyes termekben.

Aki szeretne, a hangművészet történetével is megismerkedhet, hiszen az egyik termet kifejezetten erre a célra rendezték be. Itt többek között belehallgathatunk a hanggal kísérletező legfontosabb alkotók felvételeibe, a futuristáktól kezdve a kortárs tendenciákig.

A kiállításra, amely november 23-áig tekinthető meg, a Műcsarnok különböző tárlatvezetésekkel és változatos kísérőprogramokkal is készült.

TASNÁDI KATA

MAGAZIN 15

Színház a köbön

A k2 társulat és a Szkéné legújabb produkciója a Züfec, Mihail Bulgakov Színházi történet című regényét alapul véve mutatja be a színházi világ belterjes életét. Ha ez még nem lenne elég, egyszerre szórakoztató és elgondolkodtató formában mond ítéletet a kortárs magyar színházi állapotokról a fiatal művészgeneráció nevében.

Először is szeretném leszögezni, hogy a Züfec mindenkinek kötelező, aki szeret előadásokra járni és érdekli is a színház maga. Adott egy fiatal szerző, Szergej Leontyevics Makszudov a sztálini Szovjetunióban. Másra sem vágyik, mint hogy végre bemutassák egyetlen kincsét, darabját, amit saját élete alapján írt. Úgy tűnik a moszkvai, csak nevében Független Színház végre kötélnek áll, de hősünknek a színpadra állításhoz olyan mértékben kellene megváltoztatnia művét, amelyre nem hajlandó. Néhány lelkes fiatal művész segítene, hogy mégis megvalósulhasson az előadás, persze csak titokban, de végül túl nagy a kockázat és a bemutató elmarad. Az író színházzal vívott szélmalomharcáról szól a k2 darabja, de erről szól Makszudov, a darabbeli szerző saját műve is.

Amit látunk: színház a színházban, a színházról.

Az előadás tehát folyamatos önreflexió, amely során abba a nagyon furcsa, groteszk világba nyerünk bepillantást, amit színháznak hívnak. Maga Makszudov is megszeppenten bolyong benne, hiszen csak most ismerkedik ennek a sajátos univerzumnak a törvényeivel. Van itt a nézőktől megijedő, neurotikus színházi ember, aki ki tudja mivel foglalkozik valójában, kávébabot majszoló, folyton káromkodó kortárs rendező, a kerekesszékből is a dívát adó, kiöregedett színésznő, vagy mindenkit rettegéssel eltöltő gazdasági igazgató. Feltűnik egy pék is, aki a társulat beszállítójáként a színházhoz mit sem értő, egyszerű embert testesíti meg. Kicsit esetlen monológját egyenesen a nagyérdeműnek címezve rámutat arra, hogy ennek az egésznek, amit itt látunk, talán nincs is értelme...

Azonban az előadás nemcsak a színházról, mint intézményről, illetve annak szereplőiről, hanem kimondva, kimondatlanul (inkább kimondva) a magyar viszonyokról is szól. Nem kell nagy fantázia ahhoz, hogy a fiatal művészek életének kilátástalanságáról, az alkotók kizsákmányolásáról, a megmerevedett tekintélyelvűségről, az átláthatatlan bürokráciával folytatott harcról vagy a színházi emberek egymás közti marakodásról hazánkra asszociáljunk. Ráadásul a moszkvai színház két, haragban lévő, a színházon belül saját tábort kialakító igazgatójáról egy ponton megállapítják, hogy az egyik a balliberális összekacsintás, a másik pedig a nemzeti melldöngetés híve. De mielőtt túlontúl ismerősek lennének ezek a nagy emberek, és keresetlen szavakkal jellemzett színházcsinálásuk, a darab igyekszik megnyugtatni a nézőt, hogy "Moszkvában vagyunk".

A legtöbbször nagyon szellemes párbeszédek, a karikatúraszerű figurák, a megannyi vicces színházi kikacsintás és nevetésre ingerő helyzetkomikum ellenére a k2 darabjából folyamatosan átsüt az alkotók keserűsége. Aligha hihető, hogy mindez, amit látunk, csak 1930 körül történhet meg Moszkvában.

TASNÁDI KATA

Emeld fel a hátsódat!

A közösségi oldalak világában sajátos paradoxon alakult ki: hiába hemzsegünk az online ismerősöktől, akiknek szorgalmasan küldözgetjük az emotikon sereggel megspékelt, link hegyekkel teletűzdelt üzeneteket, a valós kapcsolatok és a társas érintkezések egyre inkább kikopóban vannak. Szerencsére számos magyar kezdeményezés jött létre, melyek igyekeznek kirángatni minket az online mámorból és valódi közösségek öszszehozására fókuszálnak.

MiUtcánk.hu, a lokális közösségépítő platform

Régóta ácsingózom a fölöttem lakó zenéjére, annak ellenére, hogy néha magam is dühösen klopfolom a plafont, hátha lejjebb tekeri a hangerőt. A másikkal évek óta

együtt pöfékelnünk a gangon, udvarias bólintunk két elpöccintett hamu között, de egymás nevét sem tudjuk. Név és arcnélküli szomszédok, akikkel egy helyen lakunk, de fantom alakokként lebegünk közös életünk helyszínén és semmit sem tudunk egymásról. Ezt a problémát lovagolja meg a MiUtcánk.hu weboldal, mely a lokális közösségépítésre helyezi a hangsúlyt, hogy az egy házban, utcában, környéken élők megismerhessék egymást.

Szemben a többi közösségi oldallal itt az összekötő kapocs a közös lakóhely, ahol a cél az, hogy ösztönözze az egy környezetben lakókat arra, hogy azok megismerkedjenek, kollektív programokat szervezzenek, valamint a kölcsönadásokkal spóroljanak és növeljék a társadalmi felelősségvállalást. A Szabó Dávid ötletén alapuló szolgáltatás már a próbaverzió ideje alatt is óriási sikernek örvendett és elnyerte a Lenovo Motivátor Nagydíját is.

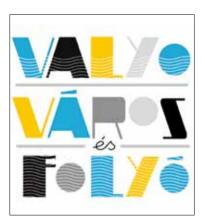
Kinoflow, a filmsodor

Három filmszakos hallgató igazi kultúrmissziót vállalt akkor, mikor létrehozták a Kinoflow nevű filmklubot. Kerülve a "Hollywood szagú" filmeket, elsősorban 2000 utáni, magyarországi mozikban nem futott alkotásokat igyekeztek megismertetni a közönséggel. Állandó bázisuk a belvárosban található Hátsó Kapu, de a csapat vetített már a Tündér-hegy tisztásán is. Előfordult, hogy olyanokat hívtak meg, mint Varró Attila filmesztéta, aki a kísérleti felnőtt filmek világába kalauzolta el a kíváncsi fiatalokat. A mozizás után kötelező elem a házi süti, de a lányok időnként zenével, kvízjátékkal is felturbózzák az estét. Filmőrülteknek kötelező program!

Valyo, város és a folyó

A Valyo nevű kezdeményezés 2011 óta foglalkozik a főváros és a Duna összekapcsolásával. A szervezők célja, hogy minél több városlakót édesgessenek vissza a természetbe a Budapestet kettészelő folyó segítségével. Számos interaktív programmal, eseményekkel és koncertekkel csalogatnak a Duna-part közelébe, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a helyszín a budapesti lakosok mindennapi életének része legyen. A Lánc-híd mellett elterülő Valyo Part - ahol még maga Nick Cave is benyomott pár limonádét – a maga raklapos kanapéival és a háttérben morajló furcsa zenéivel igazi színfoltként tündököltt a nyári kiülős helyek palettáján.

MELIS DÓRA

GONDOLATOK

Novemberi köd

Szomorúan sustorog az ismeretlen puhaságú párna a fejem alatt. A nyakamig húzom a más-szagú takarót és erősen behunyom a szemem, hátha a lesújtó valóság szépen lassan álommá szelídül körülöttem. De sehogy sem tudok elaludni. Fázom és a beton is rettentő kemény a hátam alatt. Ráadásul van egy kellemetlen érzésem, mintha valaki figyelne, mintha csak arra várna, hogy mikor hagyom végre abba mocorgást. De gyorsan elhessegetem az üldözési mániámat, hiszen ez csak az első éjszakám a szabad ég alatt.

Mondjuk nincs is túl sok minden, amit ellophatnának tőlem, váratlanul kellett elhagynom az otthonomat, mondhatnám az ágynemű, egy vastag irhakabát és a zsebembe rejtett némi készpénz az összes vagyonom. Ma egész nap azzal bíbelődtem, hogy megfelelő helyre dugjam a következő hetek túlélésének zálogát. Igaz, nem sok pénzről van szó, négy napig még talán éppen kihúztam volna belőle egy lepukkantabb motelben, de utána ugyanúgy az utcára kerültem volna, csak akkor már mindenféle tartalék nélkül. Márpedig egy valamit biztosan tudok: koldulni azt sohasem fogok. Ugyis csak néhány napig maradok az utcán, esetleg egy-két hétig, amíg nem találok valami fizető munkát, ami a munkásszálláson legalább egy ágy bérlését fedezi majd. Ha okosan beosztom a pénzemet és megfontolom mit eszem, talán egy hónapra is elegendő a tartalékom.

Szürke sportkocsi áll meg a társasház ajtaja előtt. Jól fésült negyvenes öltönyös száll ki belőle. Az egy évvel ezelőtti önmagamra emlékeztet. Felém sem pillant miközben céltudatos léptekkel a bejárati ajtóhoz siet, és egy erőteljes mozdulattal belöki azt. Nem tudom hibáztatni, azt hiszem korábban én sem vettem volna észre mostani önmagamat. Akkoriban sohasem néztem lefelé, mindig csak előre. Talán éppen ez okozta a vesztemet, hiszen így nem láthattam a lábam előtt lévő buktatókat sem.

Szépen lassan elcsendesül a város, a hívogatóan meleg otthonok éjszakai fényei egyesével kialszanak a fejem felett. Kora novemberi köd szitál, lassan rátelepszik a mindenre és szürkeségbe von engem is. Próbálok ellenállni, de pilláim egyre nehezebbek érzem, ahogy elszenderedem.

Az első reggeli nyikorgó villamos hangjára ébredek és arra, hogy a vacogástól egymáshoz koccanak a fogaim. A kora reggel munkába igyekvők bakancsai cikáznak el a szemem előtt. Fejem a csupasz betonon nyugszik, meztelen karom nedves a felszálló ködtől. Még a cipőm sincs a lábamon. Kidörzsölöm az álmot a szememből, de már semmi kedvem felkelni. Azt hiszem most váltam visszavonhatatlanul földönfutóvá.

HARMATI JUDIT

A kavics

A földön ült, jobb kezében egy kavicsot szorongatott. Még akkor se tette le, amikor rágyújtott egy cigarettára. Nem szokott dohányozni, pedig imádta leszívni tüdejébe a füstöt, majd kifújni, megszabadulni tőle, mintha az minden problémájától megtisztítaná. Felesége utálja a bagót, ezért mondott le erről a szenvedélyéről.

A nagymamájára gondolt, aki két éve halt meg. Minden látogatás forgatókönyv-szerűen zajlott le: ő bevackolta magát a radiátor melletti hokedlire, és bambán bámult ki az ablakon. Mindig valami különös szag volt a konyhában, talán egy fűszernövény illata lenghette be a helységet, de sose kérdezte meg valójában, mi is az. Csak felszínes beszélgetéseket folytattak, miközben a remegő kezű asszony sürgött-forgott a konyhában, majd a gőzölgő teát elé téve lezárta a beszélgetést azzal, hogy azt csinálsz, amit akarsz, drágám, csak legyél boldog. Ezeket a szavakat egyszerűen elengedte a füle mellett. Utálta, hogy mindenki közhelyekkel dobálózik.

Megszorította erősen a kis kavicsot, majd az öltönye zsebébe tette. Csak egy egyszerű kő volt, amit egy kisfiútól kapott az imént. Akkor tudta meg, hogy kirúgták a munkahelyéről. Miközben kétségbeesetten járkált a parkban padot keresve, egy kis ember megfogta a karját, és megkérdezte mi a baj. Alig lehetett tíz éves, a szemeiből áradt még a gyermeki őszinteség és naivitás. Nem tudok leülni, mert nincs pad, felelte. A kis kölyök értetlenül félrebillentette a fejét, és azt tanácsolta, hogy üljön le a földre. Azt nem lehet... – hagyták el automatikusan a férfi száját a szavak, bár ő se értette miért válaszolta ezt.

Utálta a munkahelyét, utálta a zakóját és utálja az átkozottul tökéletes feleségét is. Dühében vásárolt egy doboz cigarettát, majd öltönyében belefeküdt a harmattól még nedves fűbe. Elhatározta, hogy majd a kérdő tekintetű emberek arcába vigyorog, hogy azok bámulás helyett zavartan elkapják fejüket, de rá se hederített senki.

Fiatal korában még teli volt tervekkel, festő akart lenni, most azonban ideje nagy részében olyan dolgokkal foglalkozik, amik nem is okoznak neki boldogságot. Sose vette a bátorságot, hogy vásároljon egy ecsetet, és szenvedéllyel beteljesítse álmait. Változtatni kell! A gondolataiból a zsebében rezgő telefonja zökkentette ki. A felesége hívta, hogy igyekezzen haza. Bűntudattal elszívta élete utolsó cigarettáját. Felállt, leporolta ruháját, majd elővette az öltönyében lévő kis kavicsot. Egy ideig még nézegette, az álmaira gondolt, majd kínjában messzire hajította magától, hogy soha többet ne kelljen szembesülnie azzal, a kezei közül csúszik ki az elvesztegetett idő.

TAKÁCS VIVIEN

Az én szüleim

Az én anyám nehezen enged a halálnak. Ezt akkor tanultam meg, amikor az ázott, reszkető fecskefiókát élesztgette, amit az eresz alatt talált, s a hajszárító melege és a száradó tollak illata betöltötte a nagyszobát. Én még minden porcikámban gyerek voltam, megszeppentem, és ez a puha riadtság kissé elnémított. Csak figyeltem, ahogy a nedves tollcsomó mélyén piheg egy tízfilléresnyi létezés. Hallgattam, ahogy anyám meleg, csokoládébarna hangján, fáradhatatlanul békélteti a fiókát az élettel, és nem engedi meghalni. Mert ha betegünk van, ő azt mondja: nem adják azt olyan könnyen, s nem fél attól, mi következik majd. Az én anyám erős, és azt hiszi, már érti, hogy az életet nem lehet elűzni onnan, ahol kapaszkodnak belé.

Az apám könnyen enged a halálnak. Csak ahogy az ember a csúszós keszegeket tartja kezében, fogja az életet. Látom őt néha magam előtt, ahogy esténként a csúf, pihés galambfiókákat szemlélve, kissé békétlenebbé válik, s azt latolgatja vajon mi lesz majd velük másnap reggelig. Szúrósan vonta össze szemöldökét, mikor az öreg, ősz kutyája a veranda három lépcsőfokán felmászva kissé leült, s lihegve pihent el. De az apám nem sír a temetéseken, mert azt gondolja, már érti, ha az élet menni akar, el is megy majd. Neheztel az anyámra, ha az nem engedi, hogy azt mondja nekünk, aki indulni készül, azt el kell engedni. Komoly és erős ember az apám, nem szereti, ha hitegetik. De reggelenként, mikor friss vizet visz a galambházba, kezébe veszi a tollasodó fiókákat és megbocsátóan nyugtázza, hogy tévedett este. Hát így megy ez mifelénk.

KESZKENYŐS IVETT

A Gondolatok prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével.

NYEREMÉNYJÁTÉK

	Méter	autójel	tanácsadó	hangszer	reked	Newton	kihúz	vezető	Kacagó	Energy	Joule	Birka	Amerikai folyó	
1.	,	V	V	•	•	V	•	V	•	V	V	•	•	G
	_	Előre lök	-			Lám	•			Földtani kor	•			
	2.	Tároló	•			Marha jelölő				Lélegző				
Juttat	•	•	Reggeli ital	-		▼				•	Csalogat	>		
			Zorro								Tesla	1		
Ételt ízesít			•	Hang- súlyos	•						•	Ejnye	•	
	•			Kórház								Vadász- kutya		
Vér- csoport			Füllel érzékel	jele ►				Növény részre	•		Húz	▶ ▼		
	•		Súrol					Hajó része	1		Oldalt fordít	1		
Látnok			•	Deciliter	-		Rotyog	▶ ▼		Vékony farúd	▶ ▼			Szanda
	>			Kelvin			Öblösen zeng	-		Méter				féle
Esőn áll				•	Arra felé	>	▼		Duna folyója	▶ ▼				•
	>				Army Air Service	-			Hamu	-				
Idő jele		Kálium	>	Görög	> VICE				angolul	Pest	>		Amper	>
	•	Görög N		piactér Litvánia						része! Kezdődik			Orvosi	
		betű		▼ The value		NT'1/		Művészi	>	a zene!			Biztosság	
Annál a személy-	>					Nitrogén	[alkotás Tél	ļ ·					
nél						Észak ▼		közepe!						
	Ĺ R											Bánat	•	
	\ 1											Sunut		

	1			5				7
		5	2					3
		9		4			5	
						6		4
		1	6		4	2		
6		7						
	9			2		7		
1					3	8		
2				1			9	